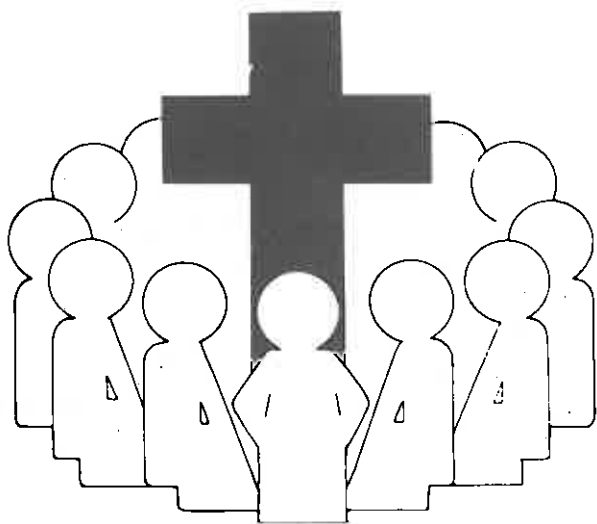

William MacDonald

KRISZTUS ÉS A GYÜLEKEZETE

© 1994 magyar kiadás – Evangéliumi Kiadó

ISBN 963 8079 74 6

Megjelent a PRIMO KIADÓ gondozásában

1121 Budapest, János Zsigmond u. 9.

Felelős vezető: Oláh Levente

Felelős szerkesztő: Vohmann Péter

Eredeti tulajdonos: Evangéliumi Kiadó - Stuttgart

A magyarországi jogok tulajdonosa és a kiadásért felel

az Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió

1066 Budapest, Ó utca 16.

Készült a Makai + Makai Kft. nyomdában

Tartalom

Előszó	5
A Gyülekezet, amely az Ő teste	7
1. A Gyülekezet meghatározása	7
2. A Gyülekezet keletkezése	12
3. Hét nagy igazság a Gyülekezettel kapcsolatban	13
4. A Gyülekezet kiteljesedése és jövődjé	20
A helyi gyülekezet	21
Az egy test igazsága (valósága)	24
Krisztus a fej	31
A Gyülekezetbe való föl vétel ismérvei	33
A Szent Szellem a Gyülekezetben	40
Fegyelmezés a gyülekezetben	48
A Gyülekezet növekedése	56
A hívók egyetemes papsága	66
A beme rítés	72
Az Úr vacsorája (kenyértörés)	79
Az imaközösség	83
A felvigyázók, vénék	90
A diakónusok	100
A Gyülekezet pénzügyei	106
Az asszonyok szolgálata	112
Menjünk ki Őhozzá!	120

Előszó

Napjainkban egészen új kérdések merülnek fel – a Szentírás kijelentései alapján – az Istentől kihívott Gyülekezettel kapcsolatban. Azok a Krisztusban újjá lett hívő emberek, akik felismerték, hogy életük teljességét Isten akaratának a megismerése jelenti, komolyan kutatják és keresik azt. Ennek egyik legfontosabb területe a Gyülekezet.

A felmerülő bőséges, valóságos kérdésekre megkísérelt ez a könyv pontos, érthető és megoldható válaszokat adni.

William MacDonald az amerikai eredetű Emmaus Levelező Bibliaiskola sok könyvének a szerzője, amelyek közül több magyarul is megjelent az Evangéliumi Kiadónál. A szerző egyéb könyvei közül is több már megjelent a kiadónál és több könyve megjelenés előtt áll.

William MacDonald ebben a művében élénk állítja az újszövetségi gyülekezet életrendjét és szellemi alapelveit. Vizsgálódásaiban hűen ragaszkodik a Biblia kijelentéseihez és értékeléseiben világosan kizárja azokat az elemeket, amelyeket emberi pót-lékok, és Isten Igéjében nincsen alapjuk.

1994. szeptember

A magyar kiadó

A Gyülekezet, amely az Ő teste

„Krisztus szerette a Gyülekezetet, és önmagát adta érte.” Szeressük mi is a Gyülekezetet, és ugyanúgy adjuk oda önmagunkat érte. Szeretettel és örömmel kell átadnunk magunkat – áldozatkészen és hűségesen –, hogy a Gyülekezet itt e földön növekedhessék és betöltse elhívását.

E könyv szándéka, hogy megvizsgálja a legfontosabb újszövetségi alapelveket, amelyek jellemzik a Gyülekezet – „amely az Ő Teste” – lényegét és életét. Először azokat a nagy és változhatatlan igazságokat vizsgáljuk, amelyek a Gyülekezettel, mint összességgel foglalkoznak, és azután megkíséreljük megvizsgálni, hogy az egyes helyi gyülekezeteknek hogyan kell életükkel és gyakorlatukkal tanúságot tenni ezekről az igazságokról.

Mindjárt az elején szeretnénk hangsúlyozni, hogy a Gyülekezetről szóló tanításunk helyessége soha nem választható el életünknek a gyülekezettel való helyes kapcsolatától. A helyi gyülekezethez tartozó keresztyéneknek mindig élő tanúbizonyságoknak is kell lenniük eme igazságok mellett. Ennek kihangsúlyozása végigvonul majd egész könyvünkön.

1. A gyülekezet meghatározása

- 1.1. Az újszövetségi *gyülekezet* szó a görög *ekklésia* szó fordítása, amely azt jelenti: „kihívottak közössége”, „összejövetel”, „gyűlés”.

(Csel 19,32.39.40). A leggyakoribb használata az Újszövetségben az Úr Jézus Krisztusban hívők csoportját jelöli meg. Pál apostol szól „az Isten Gyülekezetéről” (eklézsiájáról), amelyet (Isten Fia) „tulajdon vérével szerzett” (Csel 20,28). A korintusi keresztyénekhez írt első levelében a nagy apostol az egész emberiséget három csoportra osztja: zsidókra, pogányokra és Isten *Gyülekezetére* (1Kor 10,32). Ugyanebben a levelében Isten *Gyülekezetét* úgy határozza meg, mint keresztyén hívők csoportját, amelyet ő megtérése előtt üldözött (1Kor 15,9).

- 1.2. Az Újszövetség kijelentése szerint a Gyülekezet nem emberek által kezdeményezett szervezkedés, hanem élő szervezet. (Nem organizáció, hanem organizmus). Ezzel az Újszövetség azt akarja kifejezésre juttatni, hogy nem élettelen intézmény, hanem élő egység. Mindazok közössége, akiknek Krisztus az életük, és akiket a Szent Szellem foglal élő egységbe. Egyszer valaki igen találóan így jellemezte: „emberek tiszta közössége, minden intézményi jelleg nélkül”.
- 1.3. Az Újszövetség számos különböző képpel írja le a Gyülekezetet, és a Gyülekezet jobb megértésére egyik legjobb lehetőség az, ha ezeket a képeket egyenként tanulmányozzuk. A legfontosabbak a következők:

- 1.3.1. *Egy nyáj* (Jn 10,16). A zsidó nép akkori életvitelét „akol”-hoz hasonlítja az Úr Jézus, a Gyülekezet a nyáj. A János 10,16-ban azt mondta az Úr Jézus: „Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók; azokat is elő kell hoznom, és hallgatnak majd az én szómra; és lesz egy nyáj és egy pásztor.” Az egy *nyáj* kifejezés azoknak a hívőknek a csoportjára utal, akik a Jó Pásztor szerető gondoskodása alatt együtt élnek, akik hallják és követik az Ő szavát.
- 1.3.2. *Isten szántóföldje* (1Kor 3,9). A Gyülekezet Isten kertje, amelyben Ő gyümölcsöt akar előhozni az Ő dicsőségére. Ebben a kifejezésben tehát mindenekelőtt a gyümölcsstermés gondolatát látjuk,
- 1.3.3. *Isten épülete* (1Kor 3,9). Ez a kifejezés úgy ábrázolja Istent, mint építetőt, aki élő kövekből illeszti össze Gyülekezetét. Mennyire fontos, hogy életünk beleilleszkedjék ebbe a központi építkezési tervbe.
- 1.3.4. *Isten temploma* (1Kor 3,16). A „templom” szó közvetlenül az istenimádat gondolatát állítja a szemünk elé, és emlékeztet arra, hogy Istent ma csakis azok imádják igazán (valóságban), akik a Gyülekezet tagjai.
- 1.3.5. *Krisztus Teste* (Ef 1,22-23). A test a személy *kifejeződésének* eszköze. Krisztus Teste az a *szerv*, amely által az Úr ma a világnak ki akarja jelenteni magát. Ha a hívő ember azt a nagy igazságot megismeri,

- 1.3.6. *Új ember* (Ef 2,15). A kifejezés az új teremtés gondolatát hangsúlyozza. Az emberek közti legnagyobb különbség – a zsidók és a nemzetek (pogányok) közötti – félretételt a Gyülekezetben. Isten ebből a két embercsoportból *egy újat formált*.
- 1.3.7. *Isten hajléka* (Ef 2,22). Ez a kifejezés azt az igazságot hangsúlyozza, hogy Isten most a Gyülekezetben lakik, nem pedig anyagból készült sátorban vagy templomban, mint az ószövetségi időkben.
- 1.3.8. *Krisztus menyasszonya* (Ef 5,25-27; 2Kor 11,2). A Gyülekezetnek ez a képe a vonzalmat és a szeretetet ábrázolja. „Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket, miképpen a Krisztus is szerette a Gyülekezetet, és Önmagát adta azért, hogy azt megszentelje, megtisztítván a víz fürdőjével az Ige által. Hogy majd Önmaga elébe állítsa dicsőségben a Gyülekezetet úgy, hogy azon ne legyen szeplő vagy sömörögzés, vagy valami afféle; hanem hogy legyen szent és feddhetetlen.” Ha Krisztus úgy szerette a Gyülekezetet, hogy önmagát adta érte, akkor magától értetődő, hogy a Gyülekezet is menyasszonyi vonzalommal viseltessen iránta.
- 1.3.9. *Isten háza* (1Tim 3,15). A ház vagy háztartás rendre és fegyelemre utal. A rendre való utalást találjuk az 1Timóteus 3,15-ben:

„Tudd meg, mi módon kell forgolódni az Isten házában.” A fegyelmet az 1Péter 4,17 állítja elénk. „Itt az ideje, hogy elkezdődjék az ítélet Isten házában.”

1.3.10. *Az igazság (valóság) oszlopa és erőssége* (1Tim 3,15). Az oszlop korábban nemcsak az épület hordozására szolgált, hanem nyilvános hirdetések kifüggesztéséhez is használták. Tehát a kihirdetés egyik eszköze volt. Az „erősség” itt bástyát vagy erődítményt jelent. Isten Gyülekezete tehát az a szerv, amelyet Isten az Ő igazságának (valóságának) hirdetésére, fenntartására és védelmezésére rendelt. Teljes bizonyossággal mondhatjuk tehát, hogy ha a keresztyén ember Isten akaratát és terveit be akarja tölteni, akkor minden erejével a Gyülekezet növekedését és szellemi javát kell szolgálnia. Sokan beszélnek ma arról, hogy feladatuk az evangélium hirdetése, de a Gyülekezettel kapcsolatos dolgok meglehetősen hidegen hagyják őket. Ezek jól gondolják meg, hogy Pál apostol szolgálata kettős volt:

1. „Hogy a pogányoknak (nemzeteknek) hirdessem Krisztus végéremehetetlen gazdagságát”, másrészt azonban,

2. „hogy megvilágosítsam mindenknek, hogy miként rendelkezett Isten ama titok felől, amely elrejtetett örök időktől fogva”, azaz, hogy hirdesse a Gyülekezettel kap-

uraikodik a Gyülekezet keletkezésének idejét illetően. Sokan úgy látják, hogy a Gyülekezet az ószövetségi Izráel folytatása vagy utóda. Mások viszont ahhoz ragaszkodnak határozottan, hogy az Ószövetségben nem létezett a Gyülekezet, az csak az új üdvkorszakkal kezdődött. Ez utóbbi nézet mellett szólnak a következő igehelyek:

- 2.1.1. Az Efézus 3,4-5-ben Pál úgy beszél a *Gyülekezetéről, mint valami titokról*, „amely egyéb időkben meg nem ismerttetett az emberek fiaival úgy, ahogy most kijelentett az Ő szent apostolainak és prófétáinak a Szellem által”. A 9. versben megismétli, hogy a Gyülekezet „titok”, „amely elrejtetett örök időktől fogva Istenben” (vö. még Kol 1,26; Róm 16,25-26). A Gyülekezet tehát titok volt, amelyet Isten az ószövetségi korban mindvégig megtartott magának, és csak akkor hozott nyilvánosságra, amikor az újszövetségi apostolok és próféták előálltak.
- 2.1.2. A Máté 16,18-ban azt mondta az Úr Jézus: „Ezen a kősziklán építem fel az én Gyülekezetemet (eklézsiámat).” Más szavakkal, amikor Ő ezeket mondta, a *Gyülekezet* még nem volt, csak a *jövőben* állott elő.
- 2.1.3. Az Efézus 4,8-11-ben Pál ismét azt hangsúlyozza, hogy a feltámadott és megdicsőült Krisztus volt az, aki a Gyülekezetnek ajándékokat adott. Ez világosan mutatja,

hogy ha az Ő mennybemenetele előtt is létezett volna Gyülekezet, akkor nem lettek volna ajándékai önmaga építésére.

- 2.2. Kimutathatjuk nemcsak azt, hogy a Gyülekezet egy új üdvkorszakban kezdődött, hanem azt is, hogy pontosan pünkösd napján keletkezett.
- 2.2.1. Krisztus Testéről azt mondja az Ige, hogy a Szent Szellem által merítettet be egy Testté (1Kor 12,13). Meg tudjuk-e állapítani, hogy mikor történt ez a Szent Szellem által való bemerítés?
- 2.2.2. A Cselekedetek 1,5-ben az Úr közvetlenül mennybemenetele előtt megígérte az apostoloknak: „Ti... Szent Szellembe fogtok bemerítettetni nem sok nap múlva.”
- 2.2.3. Pünkösd napján „megteltek mindnyájan Szent Szellemmel, és kezdtek szólni más nyelveken, amint a Szellem adta nekik szólniok” (Csel 2,4).
- 2.2.4. A Cselekedetek 5. fejezete már kétségkívül létezett Gyülekezet, mert az olvassuk: „És támadt nagy félelem az egész gyülekezetben” (5,11).

Mindeme érvek szerint kétségkívül az első pünkösdkor volt a Gyülekezet születésnapja.

3. Hét nagy igazság a Gyülekezettel kapcsolatban

A Cselekedetek könyvében és az újszövetségi le-

3.1. *Egy Test (Ef 4,4).*

A Szentírás szerint csak egy Gyülekezet van. Minden ennek ellentmondani látszó körülmény ellenére megáll az a tény, hogy Isten gondolatai szerint a hívőknek csak egyetlen organizmusa létezik a földön. Noha ember számára a Gyülekezet a maga összességében sohasem látható, a Szent Szellem mégis csak egyetlen, minden tagot magában foglaló Testté formálja.

3.2. *Krisztus a Test Feje (Ef 5,23; Kol 1,18).*

Az emberi testet mint hasonlatot felhasználva tanítja Pál apostol, hogy a mennyben lévő fejünk, Krisztus az, aki földön élő Testét, a Gyülekezetet kormányozza. A fej tekintélyre, vezetésre utal, az értelem székhelye. A fej élete, érdekei és szándékai azonosak a testével. Ahogyan a fej a test nélkül nem teljes, ugyanúgy Krisztus a Gyülekezet nélkül valóságos értelemben nem teljes. Ezért írja az Efézus 1,23, hogy a Gyülekezet, mint az Ő Teste „teljessége Őneki, aki mindeneket betölt mindenkkel”. Ez is ok arra, hogy a hívők Őt csodálják és imádják.

3.3. *Valamennyi hívő a Test tagja (Csel 2,47).*

Abban a pillanatban, amikor valaki megtér, a Gyülekezetbe kerül, mint a Test tagja. Ez a tagság áttöri azokat a határokat,

amelyeket a faj, a bőr színe, nemzetiség, vérmérséklet, kultúra, társadalmi tagozódás, nyelv és vallási hovatartozás alkotnak. A Krisztus Testének tagjairól szóló ismert igeszakaszban (1Kor 12,12-26) emlékeztet Pál arra, hogy

- 3.3.1. a Testnek sok tagja van (12-14. v.),
- 3.3.2. minden tagnak megvan a maga feladata (15-17),
- 3.3.3. de nem minden tagnak ugyanaz a feladata (19),
- 3.3.4. a Test jóléte valamennyi tag együttműködésétől függ (21-23),
- 3.3.5. mivel a Test valamennyi tagja kölcsönösen egymásra van utalva, egyiknek sincs oka sem irigységre, sem elégedetlenségre (15-17), nem büszkélkedhet, s nem lehet független (21),
- 3.3.6. mivel valamennyien az egy Testnek tagjai, ezért kölcsönösen gondoskodniuk kell egymásról, együtt kell érezniük egymással, és együtt örüvendezniük (23-26).
- 3.4. *A Gyülekezetben Krisztus helyettesítője vagy szószólója a Szent Szellem (Jn 14,16.26).* Mennybemenetele után az Úr Jézus elküldte a Szent Szellemet, hogy e földön helyettese legyen és képviselje Őt. Röviden így vázolhatjuk a Szent Szellem tevékenységét a Gyülekezetben:
 - 3.4.1. Vezeti a keresztyéneket az imádatban (Ef 2,18).

(Csel 16,6-7).

- 3.4.5. Felvigyázókat támaszt a Gyülekezetnek (Csel 20,28).
- 3.4.6. Ajándékokat ad a Gyülekezet növekedése és munkája érdekében (Ef 4,11).
- 3.4.7. Elvezeti a hívőket a teljes igazságra (Jn 16,13).
- 3.5. *Isten Gyülekezete szent* (1Kor 3,17).
Isten minden nemzetből elhívja magának az Ő népét az Ő nevéért. Ezt elkülöníti a bűnös világtól a maga számára, és felhívja, hogy a gyakorlati megszentelődés útján járva feleljenek erre az elhívásra. Csakis így képes a Gyülekezet ebben a romlott világban hitelesen képviselni a szent Istent.
- 3.6. *A Gyülekezet építésére Isten ajándékokat adott* (Ef 4,11-12).

Az Úr akarata, hogy a Gyülekezet mind szellemiekben, mind számban növekedjék. E célból a megdicsőült Krisztus a Gyülekezetnek ajándékokat adott.

Ezek az ajándékok: olyan hívő emberek, akik az Úrtól különleges adottságokat nyertek, amelyekkel a Gyülekezetet szellemi módon építhet. Az Efézus 4,11 szerint ezek az ajándékok: ¹

1. apostolok,
2. próféták,
3. evangélisták,
4. pásztorok,
5. tanítók.

Úgy látjuk, hogy az apostolok és próféták elsősorban a Gyülekezet megalapítása végett adattak (Ef 2,20). Amikor az alapokat lerakták, többé már nem volt szükség apostolokra és prófétákra, és a szó tulajdonképpeni értelmében² véve ma már nincsenek.

Ugyanakkor még ma is vannak evangélistáink, pásztoraink és tanítóink. Az evangélisták széjjel járnak a világban, hirdetik az evangéliumot, bűnösöket vezetnek Krisztushoz, akiket azután bejuttatnak a helyi gyülekezet közösségébe. A pásztorok törődnek a nyáj érdekével, miközben legeltetik a juhokat, intik és vigasztalják őket, s örködnek fölöttük, hogy megőrizték őket a gonosztól. A tanítók érthető módon magyarázzák Isten Igéjét, és kifejtik az Írás tanítását és azok összefüggéseit.

Ha az ajándékok birtokosai készek a szolgálatra, akkor növekszik a Gyülekezet, és a szentek épülnek szentséges hitükben (Júd 20). Az ajándékok által Isten gondoskodik a Gyülekezet növekedéséről.

3.7. *Valamennyi hívő Isten papja* (1Pt 2,5.9).

Az utolsó igazság, amelyet a Gyülekezettel kapcsolatban említünk, a hívők egyetemes papsága. Az ószövetségi időkben csak egy bizonyos csoport lehetett pap – Lévi törzsből Aron családja (2Móz 28,1). Ma már nincs többé az embereknek ilyen csoportja, azaz a hívő testvérei felé emelkedne és ki-

Megjegyzések:

¹ Az 1Korintus 12,8-10-ben a kegyelmi ajándékok másfajta felsorolását találjuk: bölcsesség beszéde, tudomány beszéde, hit, gyógyítás ajándéka, csodatevő erők munkái, prófétálás; szellemek (lelkek) megítélése, nyelvek nemei, nyelvek magyarázása. A két felsorolás között nincs ellentét. Az Efézus 4-ben az ajándékok *személyek*, akik minden idejüket az evangélizációnak, a tanításnak vagy a pásztori szolgálatnak szentelik. Itt, az 1Korintus 12-ben viszont az ajándékok *adottságok* vagy *képességek*, amelyek nem tartoznak szükségképpen bizonyos személyekhez, hanem amelyeket a Szent Szellem neki tetsző időkből Krisztus Teste bármely tagjának odaajándékozhat, az Ő jótetszése szerint. Így pl. a gyülekezet bármely tagját arra indíthatja a Szellem, hogy a „bölcsesség beszédét” vagy a „tudomány beszédét” továbbadja anélkül, hogy egyébként tanító lenne. Másvalaki pedig Krisztushoz vezethet embereket, jóllehet egyébként nem evangélista. Ugyanakkor az 1Korintus 12,28-ban beszél Pál apostolokról, prófétákról, tanítókról, csodatevő erőkről, gyógyításokról, irgalmassággyakorlókról, kormányokról, nyelvek nemeiről. Itt szükségszerűen felmerül a kérdés, hogy napjainkban előfordulnak-e még a csodatevő erők ajándékai. A Zsidók 2,4-ben azt olvassuk, hogy Isten jeleket és csodákat használt fel arra, hogy kez-

detben az evangélium hirdetését megbizonyítsa ezek által. Ez abban az időben történt, amikor Isten teljes Igéje még nem létezett írásos formában. Sokan vannak azért azon a véleményen, hogy a Szentírás teljessé lételevel e csodákra többé nincs szükség. A Szentírás erre nézve nem ad határozott kijelentést. Miközben úgy hisszük, hogy ezek a csodatevő kegyelmi ajándékok általában már nem fordulnak elő köztünk, ugyanakkor nem mondhatjuk, hogy a Szent Szellem a maga szuverenitásában ne élhetne ma is ezekkel, kiváltképpen azokon a misziói területeken, ahol a Szentírás még egyáltalán nem, vagy nem kellő mennyiségben áll rendelkezésre. Mindenesetre azok, akik azt állítják, hogy ilyen csodatevő erők vannak, gondosan vigyázzanak, hogy ezeket Isten Igéjének utasításaival összhangban használják.

² A szó tágabb értelmében azonban ma is vannak apostolok, ha a szón egyszerűen olyan embereket értünk, akiket az Úr küld ki. Ebben a tágabb értelemben véve vannak próféták is, azaz olyanok, akik Isten nevében rámutatnak a bűnre és az igazságtalanságra. De visszautasítjuk azt, hogy ma is lennének olyan emberek, akiknek ugyanolyan tekintélyük lenne, mint az újszövetségi apostoloknak, vagy akik olyan közvetlen és ihletett kijelentést kapnának az Úrtól, mint az újszövetségi próféták. (Ezért nem is használható az apostol és próféta megjelölés ma élő emberekkel kapcsolatban.)

ben épül. valahányszor egy ember hitre jut, ugyanannyiszor egy-egy élő kő illeszkedik a Gyülekezetbe. Ez az épület csöndben növekedik, nem hallatszik semmiféle szerszám hangja (1Kir 6,7). A Szent Szellem illeszti a Gyülekezetbe naponta azokat, akik üdvözülnek (Csel 2,47).

Egy napon, nem is sokára, készen lesz az épület. Helyére kerül az utolsó kő is, és az Úr Jézus visszajön. A Gyülekezet pedig, mint valami isteni mágnes vonzásának engedve, felvitetik, hogy találkozzék az Üdvözítővel, és vele együtt térnek haza Isten gyermekei mindannyian az atyai ház sok lakóhelyére (Jn 14,2-3). „És ekképpen mindenkor az Úrral leszünk” (1Tesz 4,17).

Akkor a Gyülekezet megkapja áldott örökrészét, amely nemcsak abból áll, hogy Krisztussal lesz, hanem osztozik is majd az Ő dicsőségében, amelyet földi élete során megszerzett (Jn 17,22).

Az egész örökkévalóság során a Gyülekezet rendeltetése az lesz, hogy Isten dicsőségéről tanúskodjék. „Hogy megmutassa a következő időkben, az Ő kegyelmének felséges gazdagságát hozzánk való jóságából a Krisztus Jézusban” (Ef 2,7).

A jelenlegi időben a Gyülekezet Isten mesterműve – Isten sokféle bölcsességének szemléltető modellje a mennyei fejedelemségek és hatalmasságok számára (Ef 3,10). Ezért minden hívő ember számára rendkívül fontos a Gyülekezet ügye, és szolgálátának legfontosabb célja a Gyülekezet növekedése és építése (1Tesz 1,6-8; 1Kor 14,12).

A helyi gyülekezet

A helyi gyülekezet meghatározása

Az előző fejezetekben a Gyülekezetről, mint az egész világot átfogó összességről beszéltünk. Ebben az értelemben szokás olykor láthatatlan Gyülekezetről (ekklézsiáról), vagy Krisztus titokzatos Testéről beszélni.

Ezen túl azonban szól az Újszövetség helyi gyülekezeteiről is, amelyek egy bizonyos helység hívőiből állnak. Így olvashatunk a Jeruzsálemben, Korintusban, Rómában stb. levő gyülekezetekről. Ezek mindegyike önálló egység volt, független a többi gyülekezettől, noha egymással közösségük volt, és mindannyian Krisztusnak engedelmeskedtek.

Az idők folyamán jelentős nézeteltérések támadtak arra nézve, hogy mi is tulajdonképpen az újszövetségi gyülekezet. A szokásos eljárás az, hogy felsorolnak egy sor követelményt, illetve ismertetőjelet; és ha a keresztyének egy bizonyos csoportja ezeknek a követelményeknek megfelel, akkor valószínű helyi gyülekezetnek tartják. 1593-ban Henry Barrow – szerintünk – rendkívül tipikus meghatározást adott a gyülekezetről:

Krisztusnak az igazságra fölépült és megerősített gyülekezete a hívőknek olyan közössége, amely elkülönült a hitetlenektől, Jézus Krisztus nevében gyülekezett egybe, akit igazságban imádnak, és akinek készséggel engedelmeskednek. A szentek testvéri közössége, amelynek minden egyes tagja a

vannak egyes meghatározások is, amelyek sokkal szorosabban fogalmazzák, egészen addig, hogy csak bizonyos felekezetet vagy csoport felel meg valójában a követelményeknek.

Itt fölmerül egy igen fontos kérdés: található-e az Újszövetségben egy bizonyos számú ismeretetőjelenek vagy minimális követelménynek olyan felsorolása, amely pontosan leírná a helyi gyülekezetet? Megtaláljuk-e ott a gyülekezet ismertetőjeleit oly világosan kifejtve, hogy bármely hívő bármely vidék gyülekezetéről minden további nélkül meg tudja állapítani ennek alapján, hogy az valódi újszövetségi gyülekezet-e, avagy sem?

Mi azt hisszük, hogy nem ez az eset. Ha csak bizonyos sémákkal való megegyezésről vagy bizonyos fajtájú összejövetelekről lenne szó, amelyek a gyülekezetet újszövetségivé teszik, akkor ez meglehetősen mechanikusan menne végbe szellemi-lelki tartalom nélkül. Ennek következménye pedig a közöny és önelégültség lenne. Mert legyen bármilyen korrekt egy gyülekezet külső élete, a hívők gyakorlati állapota esetleg egészen más lehet.

Hisszük azért, hogy az Újszövetség látásmódja egészen más, és pedig a következő: minden igazi hívőre vonatkozik, hogy Isten kegyelme által a Gyülekezet tagja. Azután felszólítatnak arra, hogy úgy gyülekezzenek egybe, hogy ezáltal kifejezésre juttassák a Gyülekezet nagy igazságait. Mert vannak keresztyén összejövetelek, amelyek csak igen fogytékosan ábrázolják ki Krisztus Testét. Más csoportok viszont

hűségesebben mutatják be az eszményképet. De tökéletesen egyik sem felel meg neki.

Ezért az Írás nem ad ilyesféle törvényeskedő módszert, hogy: „Ha bizonyos követelményeknek megfeleltek, akkor gyülekezet vagytok”, hanem ehelyett a kegyelem nyelvén szól, így: „Ti, mint hívők vagytok a gyülekezet; ezért gyülekezzetek egybe oly módon, hogy ezt a tényt a lehető leghívebben tárjátok a világ elé.” A kegyelem alatt élők ösztönző ereje a Megváltó iránti szeretet, és ennek a szeretetnek föl kellene ébresztenie bennünk a kívánságot, hogy környező világunk számára Krisztus Testének a képét a lehető leghívebben kiabrázoljuk.

Összefoglalva elmondhatjuk tehát, hogy a helyi gyülekezetnek az Összgyülekezet miniatűr képének kellene lennie. Semmi olyan ne *legyen* benne, és semmi olyat ne *tegyen*, ami ellentmondana a Gyülekezet, mint Krisztus Teste, nagy igazságainak.

Lényének és egységének kifejezésre kell jutnia. Meg kell látszania rajta, hogy Krisztus Teste, amelyet a Szent Szellem alkotott és amelyben Ő lakik, amelynek minden egyes hívő tagja, akik egyek a megdicsőült Krisztussal és egymással; hogy fő reménysége az Úr eljövetele, és Krisztus neve az egyetlen név, amelyen neveztetik. Ezenfelül kifejezésre kell juttatnia Krisztus Testének egységét (Samuel Ridout).

Ha tehát a helyi gyülekezetnek az Összgyülekezet képének kell lennie, melyek akkor a Krisztus Testével kapcsolatos nagy igazságok, amelyeknek a Gyülekezet élő tanúja kell, hogy legyen? Ezek közül az alapvető igazságok közül már hetet említettünk.

4. a Gyülekezetben Krisztus helyettesítője a Szent Szellem,
5. Isten Gyülekezete szent,
6. a Gyülekezet építésére Isten ajándékokat adott,
7. valamennyi hívő Isten papja.

Szándékunk most az, hogy ezeket az igazságokat egymás után megvizsgáljuk, és végiggondoljuk, hogyan ábrázolhatja ki azokat a helyi gyülekezet a világ előtt.

Az egy test igazsága (valósága)

Az első igazság, amelyről a helyi gyülekezetnek tanúskodnia kell, az, hogy a gyülekezet

1. Egy Test

Hogyan tudják a mai hívők ezt kiábrázolni?

- 1.1. Legegyszerűbben úgy, hogy semmi olyan külön nevet nem vesz föl a Gyülekezet, amely elválasztaná a többi hívő kereszttyéntől. A korintusi gyülekezetben voltak, akik így szóltak: „én Pálé vagyok”, mások: „én Apollósé”, vagy: „én pedig Krisztusé”. Pál ezt a magatartást élesen elítéli, és föl-

teszi a kérdést: „részekre osztatott-e Krisztus?” (1Kor 1,10-17).

Ma a keresztyének különböző nevű csoportokra oszlanak, amelyeket országok, lelki-szellemi vezetők, szertartások vagy a gyülekezet szerkezete szerint jelölnek meg. Mindez nem a Krisztus Testének a kiábrázolása.

- 1.2. A Szentírás kijelentései világosan rámutatnak, hogy Isten gyermekei csakis olyan néven válhatnak ismeretessé, ahogyan a Biblia bemutatja őket nekünk – ilyenek: „hívők” (Csel 10,45), „tanítványok” (Csel 9,1), „keresztyének” (Csel 11,26) vagy „testvérek” (Jak 2,1). A keresztyének életében talán az egyik legnehezebb feladat, hogy ne nevezzék magukat másnak, mint egyszerűen hívőknek. Ma a hívők túlnyomó többsége úgy gondolja, hogy valamelyik szervezethez kell tartoznia, és az Igéből nyert nevük mellett még valamilyen más nevet is kell viselniük. Akik vonakodnak más nevet is felvenni, mint Isten gyermeke, azok gyakran még keresztyén testvéreik részéről is meg nem értéssel és szemrehányással találkoznak.

- 1.3. Természetesen, önmagában az még nem elegendő, hogy az Írásnak megfelelő nevet viseljünk. Mert igencsak lehetséges, hogy szigorúan tartjuk magunkat a Biblia nyelvezetéhez, ugyanakkor kifejezetten szektás magatartást tanúsítunk. Pl. Krisztus

zól annak akarták kifejezést adni, hogy egyedül ők azok, akik igazán Krisztus oldalán állnak – a többi hívő pedig nem. Pál ezeket éppoly szigorúan megdorgálta, mint azokat, akik őt, vagy Apollózt akarták pártjuk fejének megtenni.

1.4. Aki a felekezeti megoszlás biblikus voltában kételkedik, azzal szemben többnyire úgy érvelnek, hogy az Úr egyes felekezetek munkálkodását gazdagon megáldotta. Ugyanakkor, amikor ezt szívesen elismerjük, mégis meggondolandónak tartjuk, hogy

1.4.1. az Úr áldása még korántsem jelenti azt, hogy Isten valamit minden részletében helyeselne. Isten kiáll Igéje mellett, noha ennek megvalósítását számos csőd és tökéletlenség kíséri. Ha Isten csak oda küldené áldását, ahol minden abszolút tökéletesen megy végbe, akkor egyáltalában nem létezne áldás. Ha tehát egy csoport megtapasztalja Isten áldását, ez nem jelenti azt, hogy Ő mindent helyesel, amit ez a csoport gyakorol. Üzenetünk mindig nagyobb, mint mi, követek.

1.4.2. Hogy mint vélekedik az Úr a gyülekezetben jelentkező szakadásokkal kapcsolatban, azt világosan kifejezi az 1Korintus 3,4: „Mert mikor egyik azt mondja: én Pálé vagyok; a másik meg: én Apollósé; nem testiek vagytok-e?”

1.4.3. A gyülekezetben jelentkező szakadások számos nyomorúság forrásai:

1.4.3.1. Mesterséges sorompókat állítanak a közösség útjába.

1.4.3.2. Isten áldott emberei szolgálatának mezejét leszűkítik, pedig azok szolgálata Isten egész Gyülekezetének javára válnék.

1.4.3.3. Megzavarják a nem hívő embereket, akik gyakorta felteszik a kérdést: „Melyik gyülekezet hát az igazi?”

Marcus Rainsford írja: „Ami engem illet, úgy vélem, a felekezetek és a szakadások az ördög kísérlete eredményének tekinthetők, ő ugyanis – amennyire csak lehet – meg akarja rontani és meg akarja akadályozni Isten Gyülekezetének látható egységét; s mindezeknek a gyökere szellemi nagyravágásunkban és önzésünkben, önelégültségünkben és bűneinkben található.

Isten bocsássa meg és szüntesse meg a köztünk levő szakadásokat! Nincs, ami több botránkozást keltene a világban, mint a bizonyosságot tevő keresztyének közötti véleménykülönbségek. A világ számára mindig igen nagy akadályt jelentett az Isten látható Gyülekezetének különböző csoportjai és felekezetei között támadt civakodás. Ahelyett, hogy amikor látják a gyülekezetet, kénytelenek lennének arról bizonyosságot tenni: »Hogyan szeretik egymást ezek a keresztyének!«, a világnak egyre több oka

geről, felükről lehozniuk fogják valami egyfelől azt, hogy függetlenítsék magukat az Isten Gyülekezetében tapasztalható mindenféle szakadástól, s hogy ugyanakkor őszinte szeretettel viseltessenek Isten egész népe iránt. C. H. Mackintosh, Mózes öt könyve magyarázatának (magyarul is megjelent*) ismert szerzője írja: „A legnagyobb nehézséget az jelenti, hogyan egyesítsük a teljes elkülönülést a szelíd, irgalmas és türelmes magatartással, vagy, ahogy egyszer valaki mondotta: »tág szívvel járni a keskeny úton«. Ez nagyon nehéz. Mert az igazsághoz való szigorú, megalkuvás nélküli látszatragaszkodás oda vezethet, hogy a közösség körét teljesen leszűkítjük, ezért Istentől való erőre és kegyelemre van szükségünk, hogy szívünkben ébren tartsuk a testvéreink iránti szeretetet. Ha nem a kegyelem légkörében harcolunk az igazságért, akkor egyoldalúvá válunk, és bizonyágtételünk semmiképpen nem lesz vonzó. Másfelől viszont, ha a kegyelmet az igazság rovására akarjuk *felmutatni*, akkor lényegében Isten rovására az emberi nagylelkűség kerekedik felül – ami teljességgel értéktelen és haszontalan.”

* Evangéliumi Kiadó gondozásában

Ugyanilyen gondolatokat említ meg W. H. Griffith Thomas:

„Alapelveinknek mozdíthatatlanul kell nyugodniuk az isteni igazság tévedhetetlen szikláján, ugyanakkor a lehető legnagyobb szeretettel és együttérzéssel kell fordulnunk azok felé, akik Krisztusért akarnak élni és munkálkodni. Soha nem felejttem el Whipple püspök, indián misszionárius szavait, amelyeket egyszer Londonban, egy emlékezetes összejövetelen mondott: »Harminc éve próbálom fölfedezni Krisztus képét azokban, akiknek felfogása különbözik az enyémtől.«”

- 1.6. Krisztus Teste egységének látható kiábrázolása nem érhető el a különböző ökumenikus mozgalmak által, amelyekről ma oly sokat beszélnek. Az efféle egyesülések, bizottságok és szövetkezések csak azon az áron lehetnek sikeresek, hogy Isten Igéjének nagy igazságait kompromittálják. Keresztyén gyülekezetek megtagadják Urukat azzal, hogy olyanokhoz csatlakoznak, akik elvetik Krisztus szűztől születését, bűntelen ember voltát, helyettes engesztelő halálát, test szerinti feltámadását, mennybemenetelét, megdicsőülését és visszajövetelét stb.

- 1.7. A keresztyén egység igazi alapja a Krisztus iránti együttes odaadás és az Igéjének való engedelmesség. Ha szívünk őszinte vágya az Ő megdicsőítése, akkor igazán

Gyakran rámutattak már arra, hogy apály idején a tengerparton itt-ott kicsiny tavacsok keletkeznek, amelyeket nagy homokfelületek választanak el egymástól. Csak amikor jön a dagály, és elönti a partot, akkor kapcsolódnak ezek a tavacsok ismét egymáshoz. Így kell lennie, és így is lesz az egymástól elválasztó, szívünkben származó „üdvtelen szakadásokkal”; ha Isten szeretetének áradata mélyebben és teljesebben hatol mindnyájunk életébe, és a szeretetnek ebben az óceánjában örökre megvalósítjuk a szeretet, az öröm és a békeesség Isten szerinti eszméjét (Griffith Thomas).

Amíg ez meg nem valósul, addig a helyi gyülekezetek feladata, hogy szüntelenül tanúskodjanak Krisztus Testének egységéről, még ha olyan korban élünk is, amelyben a keresztyénség legnagyobb része mindent megtesz annak érdekében, hogy ezt a tényt tagadja. Ez a bizonyágtétel lehetséges akkor, ha egynek valljuk magunkat szellemben, alapelvekben és a gyakorlatban minden igazi hívővel a Krisztusban.

Krisztus a fej

A másik igazság, amelyet a helyi gyülekezetnek ki kellene ábrázolnia:

2. Krisztus a Test feje

Hogyan fejezhetük ki a hívők ezt a tényt napjainkban?

- 2.1. Semmiképpen nem fogadhatnak el embert a gyülekezet fejéül. Ennek az elvnek legkiáltóbb megsértését látjuk abban a nagy vallási rendszerben, amelynek vezetője azt állítja magáról, hogy ő Krisztus Testének látható feje. A legtöbb keresztyén ember ma már fölismerte ennek a vakmerő állításnak a képtelenségét, mégis ez a tévelygés kifinomultabb formában áthatja a keresztyénség csaknem minden részét.
- 2.2. Hogy valóban Krisztus a Fej, azt akkor ismerjük el igazán, ha Ő irányítja a gyülekezet aktivitását. Ő hozza a döntéseket, és a gyülekezeti munka minden részletének Ő a vezetője. Sokak számára ez talán homályosnak és gyakorlatiatlannak látszik. Hogyan vezetheti a mennyben levő Úr a földi gyülekezetet? A válaszunk, hogy az Úr mindenkor világosan kijelenti akaratát azoknak, akik erre türelmesen várnak. Ez természetesen nagyfokú Úrra figyelést kí-

gyülekezések közt azonosan állta, hogy az újszövetségi alapelveket csakis újszövetségi erővel lehet megvalósítani. Aki nem hajlandó a függőség, az imádság és a türelmes várakozás útját járni, annak soha nem adatik meg az a kiváltság, hogy meglássa, miként vezeti és irányítja a Gyülekezet nagy feje helyi gyülekezetét itt a földön.

2.3. Talán itt kell utalnunk arra, hogy más dolog elméletben elismerni Krisztus főségét, és egészen más azt gyakorlatban igazán megélni. Vannak, akik készek utolsó csepp vérüket is áldozni Krisztus főségének igazságáért, ugyanakkor a gyakorlatban megtagadják azt, mert diktátorként uralkodnak a gyülekezetben. Nem is kell föltétlenül, hogy egyvalaki vagy egy kis csoport hivatalos címet vagy tisztséget viseljen a gyülekezetben, mégis kíméletlenül uralkodhat abban. Erre példa Diotrefész (3Jn 9-10), aki mindenáron első akart lenni, és gonosz szavakkal szólt olyan emberek ellen, mint János apostol. Nem akarta az ilyeneket befogadni, és akik ezt szereték volna tenni, azokat kivetette a gyülekezetből. Ez pedig Krisztus főségének egyértelmű megtagadása volt.

2.4. Még szót kell ejtenünk a gyülekezet igazgatási központjáról. A tekintély és a tevékenység központjáról van itt szó. A gyülekezet központja ott van, ahol a Feje, tehát

a mennyben. A földi gyülekezet, ha nem akar ellentmondásba kerülni az Újszövetséggel, nem alakíthat ki uralkodó szervezetet, mint pl. zsinat, presbitérium vagy tanács, amely egy vagy több gyülekezet fölött uralkodik és azokat irányítja. Minden egyes gyülekezet közvetlenül a Gyülekezet Fejének tartozik felelősséggel, és ne *legyen* olyan, s ne *tegyen* olyant, ami ennek az igazságnak ellentmondana.

A Gyülekezetbe való fölvétel ismérvei

Mint már említettük, a gyülekezettel kapcsolatban van egy harmadik fontos igazság:

3. Valamennyi hívő a Test tagja

A gyülekezet kötelessége, hogy ezt az igazságot gondosan és hűségesen kifejezésre juttassa. Sem a tanításában, sem a gyakorlati életében nem lehet semmi olyan, ami valamennyi keresztyén egységét tagadná. Ha azt kérdezzük, hogyan tanúskodhat a helyi gyülekezet erről az egységről, akkor foglalkoznunk kell azokkal az alapelvekkel, amelyeket másoknak a gyülekezetbe történő felvételekor követ. Ezeket a „fölvételi ismérveket” a következőképpen foglalhatjuk össze:

ket Krisztus befogadott. „Azért fogadjatok be egymást, miképpen Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére” (Róm 15,7). Az igazi közösség alapja az a tény, hogy valaki már fölvetetett a Krisztus Testébe. A helyi gyülekezet csupán látható kifejezését adja ennek, amikor az illetőt szívesen látja a közösségében.

- 3.2. Azonban ez a szabály nincs kivétel nélkül. Van még három járulékos ismérv, amely az Újszövetség tanításából következik:
 - 3.2.1. A felveendő személy életvitelének szentnek kell lennie (1Kor 5,11; 10,21). Nyilvánvaló, hogy a gyülekezet szent jellegének igen torz ábrázolását jelentené egy zabolátlan életű, bálványimádó, istenkáromló, iszákos vagy tolvaj fölvétele.
 - 3.2.2. Szorosan összefügg ezzel, hogy nagyon helytelen lenne fölvenni a gyülekezetbe olyasvalakit, aki egy másik helyi gyülekezet fegyelmezése alatt áll (1Kor 5,13). Ez azonos lenne Krisztus Teste egységének megtagadásával (Ef 4,4). Amíg a kizárt személy helyre nem állítja az Úrral és az Ő népével való kapcsolatát, olybá kell tekintenünk őt, mint pogányt és vámszedőt (Mt 18,17).
 - 3.2.3. Végül a felveendő személynek Krisztus egészséges tanítását kell vallania: „Ha valaki elmegy hozzátok, és nem azt a tanítást viszi, ne fogadjátok azt házaitekba és

ne köszöntsétek” (2Jn 10). Itt természetesen fölmerül az a kérdés, mi mindent foglal magába a Krisztus tanítása. Az idézett igehely ezt nem fejti ki bővebben, mi azonban úgy véljük, hogy a Krisztus „tanítása” átfogja az Ő személyével és váltságművével kapcsolatos nagy igazságokat, nevezetesen az Ő Istenségét, szűztől való születését, bűntelen életét, helyettes engesztelő halálát, test szerinti feltámadását és mennybemenetelét, valamint visszajövetelét.

Összefoglalva elmondhatjuk tehát, hogy a helyi gyülekezet vegye föl tagjai közé mindazokat az újonnan született hívőket, akik szentül élnek, nem állnak egy másik gyülekezet fegyelmezése alatt, és az egészséges tanítást vallják.

3.3. Van azonban a Szentírásban még néhány más, segítségül szolgáló utalás a felvételt illetően. A helyi gyülekezet:

3.3.1. *Fogadja be a hitben erőtleneket* (Róm 14,1). Ez azokra a keresztyénekre vonatkozik, akiknek túl érzékeny a lelkiismeretük olyan dolgokkal kapcsolatban, amelyeknek nincs alapvető erkölcsi jelentőségük. Ha valaki pl. vetegáriánus, ezért még nem kell kizárni.

3.3.2. *Személyválogatás nélkül fogadjon be valakit* (Jak 2,1-5).

A Biblia óv minket attól, hogy a gazdago-

vegyen föl valakit (Csel 9,26-28).

A közösség nem azon múlik, hogy ki megnyit tud, hanem annak Személyétől függ, akit ismer és megvall. Így pl. Apollózt befogadták Efézusban, holott ismerete igen csak hézagos volt (Csel 18,24-28).

3.3.4. *Az élet, és ne a szertartás alapján vegyen föl valakit.*

Sehol nem olvashatjuk a Bibliában, hogy pl. a gyülekezetbe vezető ajtó a keresztség. Igaz, a hívőket meg kell keresztelni (Mt 28,19), de abban a pillanatban túmentünk az Igén, amikor azt állítjuk, hogy akit fel akarunk venni a közösségbe, annak előbb meg *kell* keresztelkednie.

3.3.5. *Az élet, és ne a szolgálat alapján vegyen föl valakit.*

Ha valakinek a szolgálati területével nem értünk egyet, az még nem ok arra, hogy megakadályozzuk a helyi gyülekezetbe való felvételét. A Lukács 9,53-ban olvassuk, hogy a samaritánusok nem fogadták be az Úr Jézust, mert Jeruzsálem felé tartott. Ezek a samaritánusok szektás lelkület és nem isteni alapelvek szerint cselekedtek.

3.3.6. *A felvételnél nem azt kell nézni, milyen volt megtérése előtt.*

Pál üldözte a tanítványokat a megtérése előtt, mégis befogadták a gyülekezetbe (Csel 9,27-28). Onésimus tolvaj volt, Pál

mégis arra inti Filemont, hogy fogadja be őt (Filem 12.15.17). Ha a gyülekezet ajtaja zárva van egykori iszákosok, hamiskártyások vagy egyéb kitalált emberek előtt, akkor elvesztette igazi jellegét, és társasági klubba változott.

3.3.7. *Fogadja be örömmel azt, aki hisz az Úr Jézusban* (Fil 2,29).

Gyakorlati értelemben: ahogyan a Test leggyöngébb tagjával bánunk, úgy bánunk magával az Úrral. „Amennyiben megcselekedtél egyvel az én legkisebb testvéreim közül, énvelem cselekedtél meg” (Mt 25,40).

3.4. Kétségkívül fölmerül a kérdés: „Honnét tudja a gyülekezet, hogy valaki valóban megtért-e, és ezért vállaljuk vele a közösséget?” Erre nézve legalább öt eljárási módot nevezhetünk meg:

3.4.1. *Ajánlólevelek felhasználása* (Róm 16,1).

Az a hívó ember, aki egy gyülekezettől egy másikhoz utazik, nagy nehézségektől és csalódásoktól kímélheti meg magát, ha anyaggyülekezetéből ajánlólevelet hoz, amely tanúskodik hitéről és életéről.

3.4.2. *Két vagy három tanú kijelentése* (Mt 18,16).
Ha valakit a gyülekezetnek már két vagy három tagja jól ismer, az ő ajánlásuk alapján felvehető.

3.4.3. *Egyetlen, a gyülekezet bizalmát élvező személy tanúságtétele.*

Pál ajánlotta Fébét a római, és Epafroditust a filippi gyülekezetnek (Róm 16.1; Fil

lyére nézve fölösleges bármiféle ajánlólevél, mivel jól ismerik őt, mint Krisztus apostolát.

3.4.5. *Magának a gyülekezetnek a részéről végzett gondos vizsgálat.*

A gyülekezet, elsősorban a vének útján, gondosan kikérdezi az illetőt Krisztusban való hite felől (1Pt 3,15). Ha a kikérdezés során megnyugtató módon megállapítható, hogy az illető a Krisztusé, akkor fölvehető.

3.5. *Mielőtt lezárnánk a felvételtől szóló fejezetünket, még három kérdéssel kell foglalkoznunk, amelyek általában fölmerülnek azzal kapcsolatban.*

3.5.1. *Van-e egyáltalában joga a gyülekezetnek eldönteni, hogy valaki újonnan született-e vagy sem?*

A válasz: nemcsak joga, hanem szent kötelessége. Mivel a keresztyéneknek tilos hitetlenekkel közösségben lenni (2Kor 6,14-17), nyilvánvaló, hogy minden alkalmas eszközt föl kell használniuk, hogy megállapítsák annak hitbeli állapotát, aki helyet szeretne foglalni Isten népe között.

3.5.2. *Tegyük fel, hogy akit felvettek, az tévtanokat kezd hirdetni?*

Az ilyen tanítást az Ige alapján, mint tévtanítást, nyilvánosan meg kell cáfolni (1Tim 5,20). Az újszövetségi gyülekezet csak a Biblia légkörében élhet. Kell, hogy

a Bibliát alaposan ismerő és az Úrnak átadott életű vénei legyenek, akik leleplezik a tévtanokat, és megvédik a hitet (Tít 1,9).

3.5.3. *Ha az, akit fölvettek, csak szórványosan, vagy egyáltalán nem vesz részt az összejöveteleken?*

Először is hangsúlyoznunk kell, hogy a közösség azt jelenti: közösen birtokunk valamit, amit egymással megosztunk. Akik közösségben vannak, azok részt vesznek a gyülekezeti életben, miközben viselik a felelősség és a szolgálat rájuk eső részét. Pontosabban szólva: aki rendszertelenül jelenik meg az összejöveteleken, az voltaképpen nincs is közösségben.

Ami pedig azokat illeti, akiket fölvettek, de azután nem járnak az összejövetelekre, ezért ők maguk a felelősök. A gyülekezet feléjük is köteles a gyülekezet hűséges és szellemi kiábrázolására. Ezután ők felelősök azért, hogy engedelmeskedjenek az igazságnak.

A gyülekezetbe való fölvetel témája természetesen nagyon összetett, ezért csak néhány fontosabb szempontját tudtuk megemlíteni. E témával való foglalkozásunk fogyatékoságának tudatában megyünk át a következő nagy tárgyunkra.

Negyedszer: a helyi gyülekezet tanításában és gyakorlatában meg kell mutatkoznia ennek az életfontosságú igazságnak:

4. A Gyülekezetben Krisztus helyettesítője a Szent Szellem

Első hallásra ez mintha ellentmondana annak a most ismertetett tanításnak, hogy Krisztus a Gyülekezet Feje. Pedig mindkét kijelentés igaz. Krisztus a Gyülekezet Feje, Ő azonban megbízta a Szent Szellemet, hogy itt a földön helyettesítője vagy szószólója legyen. Ezért minden helyi gyülekezet köteles megadni a Szent Szellemnek az Őt megillető helyet.

Hogyan történik ez a gyakorlatban?

- 4.1. Először is a Szent Szellem *vezetését* kell *keresnie* minden dologban,
 - 4.1.1. a gyülekezeti összejövetelek helyének megválasztásában,
 - 4.1.2. az összejövetelek tartásának módjában,
 - 4.1.3. az Ige-szolgálatban használt emberi eszközknél,
 - 4.1.4. a befolyt adományok elosztásánál,
 - 4.1.5. az Ige szerinti fegyelmezésben stb.
- 4.2. Másodszer: a gyülekezet szüntelenül *ismerje el a Szent Szellem szuverenitását*: Ő úgy cselekszik, ahogy neki tetszik. Nem

mindent csinál mindig pontosan egyformán, noha soha nem kerülhet ellentmondásba Isten Igéjével. Már a Szent Szellem igei jelképei is – tűz, olaj, víz, szél – ilyen folyékony, szabad, előre meg nem határozható magatartásról beszélnek. Ezért a bölcs keresztyének eléggé rugalmasak lesznek ahhoz, hogy meghagyják a Szent Szellemnek ezt az isteni előjogot.

Így volt ez már az ősgyülekezetben, csak-hogy hamarosan igen kényelmetlenül érezték magukat az összejeveteleken, amelyek „szabadon, barátian, minimális külső formák között folytak le”. Igen rövid időn belül korlátok közé szorították ezt a szabadságot, formalizmus és szertartásosság kezdett uralkodni. Ezzel a Szent Szellem erejét lefékeztek, és a gyülekezet elveszítette erejét.

Hogy a Szellem szabadságát hogyan váltotta fel az emberi uralom, azt megindító szavakkal írja le James Denney. Noha fejtegetése viszonylag hosszú, az olvasó megállapíthatja majd, hogy tanulmányozása megéri a fáradságot. „A Szellemet meg ne oltsatok” igevershez írt kommentárjában ezeket mondja:

„Mikor pünkösdkor leszállt a Szent Szellem az összegyülekezettekre, kettős tüzes nyelvek jelentek meg előttük, és mindegyikükre leült azok közül, és ajkuk megnyílt, hogy hirdessék Isten nagyszerű dolgait. Az

korban valóban új szüretes volt, az ember lelkében olyan gondolatokat és érzéseket támasztott, amelyek idáig teljesen idegenek voltak tőle; új képességek tudatát hozta magával, a szentség új szeretetét, a Szentírás és az emberi élet értelmének új-fajta megértését, és gyakran az izzó, gyújtó beszédre való új készséget. Az első Korintusi levelében ír le Pál apostol egy ilyen ősi keresztyén gyülekezetet. Senki nem volt köztük, aki hallgatott volna. Mikor összegyülekeztek, mindenkinek volt mondani-valója: zsoltára, kijelentése, jövendölése vagy írásmagyarázata. A Szellem kijelentése mindegyikük hasznára adatott, és mindenfelé arra várt a Szellem lángja, hogy fellobogjon. A keresztyén hitre való megtérés, az apostolok által hirdetett evangélium elfogadása nem valami olyasmi volt, amely csak jelentéktelen változást idézett elő az emberekben. Egész lényüket megrázta annak mélyéig; nem voltak ugyanazok, mint annak előtte, új teremtményekké váltak új élettel, tűz és láng járta át őket.

A természeti ember a gyülekezetbe is magával hozta a problémáit. A keresztyén ember – még ha el is nyerte a Szent Szellem ajándékát – továbbra is csak ember maradt; mégpedig minden valószínűség szerint olyan ember, akinek a hiúság, az osto-

baság, a becsvágy és az önzés mindenféle fajtájával meg kellett küzdenie. Úgy tűnt, hogy lelkesedése első látásra még erősítette is természetéből fakadó hibáit, nem hogy gyöngítette volna azokat. Talán beszédre indította – mert az ősgyülekezetben mindenki szólhatott –, amikor jobb lett volna, ha hallgat. Talán arra indította, hogy hirtelen hangot adjon egy imádságnak, dicséretnek vagy intésnek, mégpedig oly módon, amelyre a gyülekezet előljárói csak bánatosan sóhajtottak. Ezért ezek az előljárók – vagy akik magukat bölcsnek tartották – természetesen szükségét látták annak, hogy a szellemi ajándékok gyakorlását erősen fékezzék. »Tartóztasd meg magad« – szóltak talán ahhoz az emberhez, akinek szíve égett és nem hagyott neki nyugtot, míg ki nem mondotta azt, ami benne volt. »Tartóztasd meg magad, gyakorolj önfegyelmet! Egy értelmes lényhez nem illik, hogy engedje magát így elragadtatni.«

A tesszalónikai gyülekezetben is kétségkívül napirenden voltak az ilyen helyzetek. Ezek szükségszerűen keletkeznek a különböző vérmérséklet miatt. Az idősebbek és a higgadtak mérsékelni igyekeztek az ifjabbakat és hevesebbeket. A tapasztalatból és vérmérsékletből fakadó bölcsességnek azonban megvan a hátránya a szellem lán-

szavakkal tör elő. Ez »A Szellemet meg ne oltjátok« jelentése. Eszerint a Szent Szellemet ki lehet oltani. Hideg pillantások, megvető szavak, hallgatás, megjátszott közöny, mind hozzájárulnak, hogy kioltsák, ugyanígy természetesen az őszinte együttérzés nélkül gyakorolt kritika is.

Mindenki tudja, hogy a tűz közvetlenül a meggyújtása után füstöl a legjobban; de hogy e füsttől megszabaduljunk, semmi értelme annak, hogy vizet öntsünk rá, inkább időt kell engednünk neki, hogy kiégje magát. Ha elég bölcssek vagyunk, még segíthetünk is abban, hogy tisztán égjen, talán azzal, hogy az égő anyagot átrendezzük, vagy pedig gondoskodunk a megfelelő huzatról. De a legjobb, amit közülünk a legtöbben tehetnek, hogy ha már egyszer fellángolt a tűz, engedjük: hadd égjen. Ez a legbölcsebb teendő általában akkor is, ha találkozunk Krisztus olyan követőjével, aki buzgóságtól ég. Nagyon valószínű, hogy füstje bántja a szemünket, de az hamarosan eloszlik, és addig nyugodtan eltűrhetjük – annak melegéért. Mert az apostol eme parancsa arra utal, hogy a szellem lángolása, a keresztyén embernek a jóért való igazi lelkesedése tulajdonképpen a világ legjobb dolga. Talán még gyámoltalan és tapasztalatlan, talán még sok

hibát fog elkövetni, talán még vak az akadályokkal szemben, amelyeket az élet a magasan szárnyaló emberi reménység útjába helyez: mégis ez a lángolás Istentől van, erőteljes, hódító, ragályos, és mint szellemi erő, többet ér a világ minden bölcsességénél.

Utaltam különböző módokra, ahogyan a Szellemet meg lehet oltani. Szomorú végiggondolnunk, hogy bizonyos szempontból a keresztyénség története e parancs megszegésének hosszú sorozata. Ezzel állt szemben a Szellem tiltakozásának éppoly hosszú sorozata. »Ahol az Úr Szelleme – mondja az apostol –, ott a szabadság«. De a szabadságnak is megvannak a maga veszélyei. A szabadság bizonyos értelemben hadilábon áll a renddel, és a rend őrizői általában nem nagyon elnézőek vele szemben. Így történt, hogy a keresztyénség már igen korai szakaszában a rend fenntartása érdekében alaposan elnyomták a Szellem szabadságát a gyülekezetben. »A kormányzás ajándéka – mondta valaki egyszer – hasonlít bizonyos értelemben Áron botjához, és hajlamos arra, hogy a többi ajándékot elnyelje.« A gyülekezet vezetői az idők során a gyülekezet »közönséges« tagjaitól teljesen elkülönült osztállyá lettek, és a gyülekezet építésére szolgáló kegyelmi ajándékokat kizárólag ők gyakorolhatták.

rajtuk keresztli lenet az emberiek kap-
csolatuk a Szent Szellemmel. Ez magyarul
annyit jelent, hogy az össssejöveteleken
megoltották a Szellemet. Egy nagy tűzoltó-
készüléket fordítottak a láng ellen, amely
a testvérek szívében égett. Nem mutatkoz-
hatott meg, nem zavarhatta meg az isten-
tisztelet rendjét és tisztességét dicséret
vagy imádság vagy intés hirtelen kitörésé-
vel... Ez volt az az állapot, amelyre a ke-
resztyén istentisztelet már a keresztyénség
történetének kezdeti korszakában reduká-
lódott, és sajnos ez az az állapot, amely
túlnyomórészt ma is fennáll. Azt gondoljuk
talán, hogy ezzel nyertünk valamit? Ugy
vélem: nem. Újra meg újra jöttek idők,
amikor ez az állapot elviselhetlenné vált.
A 2. században a montanisták, Angliában
a kvékerek, a középkor »eretnek« csoport-
jai, az independensek, a metodizmus lai-
kus igehirdetői, az Üdvhadsereg, napjaink-
ban a testvérgyülekezetek és különböző
evangéliumi csoportok – mindezek többé-
kevésbé a Szellem tiltakozását jelentik,
mégpedig jogos és szükséges tiltakozását
az ellen, hogy a Szellemet újra meg újra
megoltsák és ezáltal a gyülekezetet meg-
szegényítsék.”

- 4.3. A gyülekezet *ne rakjon bilincset a Szent Szellemre*, se bibliaellenes előírásokkal, se gépies programmal, szigorúan szabályo-

zott szertartásokkal vagy liturgiákkal. Milyen gyakran megszorítja Őt pl. az a megcsontosodott felfogás, hogy az összejövételnek pontos időre véget kell érnie, vagy hogy az istentiszteletnek szüntelenül bizonyos gyakorlatot kell követnie, vagy hogy bizonyos szolgálat az istentisztelet bizonyos szakaszában teljesen elfogadhatatlan. Az efféle szabályok nagyon könnyen a szellemi erő elvesztésével végződhetnek.

4.4. Jól tesszük azért, ha elcsöndesedünk, és megkérdezzük magunktól: vajon milyen lenne a helyzet a mi gyülekezetünkben, ha valóban a Szent Szellemtől, mint kizárólagos vezetőnkől függnénk. C. H. Mackintosh eleven képet ad egy ilyen eszményi helyzetről, amelyet az alábbiakban idézünk:

„Csak halvány fogalmunk van arról, milyen lenne az összejövétel, ha minden egyes résztvevőjét kizárólag a Szent Szellem vezérelné, és ott mindenki az Úr Jézus nevéhez gyűlne egybe. Akkor nem lenne okunk panaszkodni amiatt, hogy összejöveteleink szárazok, unalmasak, fárasztóak, nem építőek. Nem kellene tartanunk a test és serény tevékenységének profán behatolásától: nem volnának előre kigondolt, szépen megfogalmazott imádságok, nem beszélne senki csak azért, hogy beszéljen, nem nyúlnánk az énekeskönyvhöz csak

ionnain és hasznain, minden szem az Úr Jézusra irányulna, minden szív Ővele foglalkozna. Ha felolvasnának a Bibliából egy szakaszt, az magának Istennek a hangja lenne. Ha valaki szólna, az erővel hatolna a szívekbe. Ha valaki imádkoznék, az a lelkeket közvetlenül Isten színe elé vinné. Ha egy éneket elénekelnének, az Istenhez emelné a szívet, és úgy hangoznék, mint a mennyei hárfák szava. Úgy éreznék magunkat, mintha Isten szentélyében volnánk, és megéreznék annak a korszaknak előízét, amikor majd a mennyben imádjuk az Istent, és onnan soha többé nem távozunk.”

Fegyelmezés a Gyülekezetben

Ha a helyi gyülekezet Isten Gyülekezetének lehető legpontosabb modellje kíván lenni, akkor ki kell ábrázolnia egy ötödik életfontosságú igazságot, mégpedig azt, hogy

5. Isten Gyülekezete szent

Hogyan lehet ezt gyakorlatilag megvalósítani?

- 5.1. Először is természetesen a *gyülekezet tagjainak istenfélő élete által*. Ez minden to-

vábbinak az alapja. Isten gyakorlati megszentelődést akar (1Tesz 4,3). Ez az oka annak is, hogy a Gyülekezetről szóló igazságok miért nem találhatóak külön összefoglalva az Újszövetség egy bizonyos részében. Sokkal inkább különböző helyeken találkozunk velük, át- meg átszöve gyakorlati utasításokkal, amelyek a keresztyén ember szent életére vonatkoznak. Az Úr nem olyan népet akar, amely csak külsőleg éli helyesen gyülekezeti életét, hanem olyat, amelynek élete élő tanúbizonyságtétel az igazságról.

5.2. E célból a gyülekezetben gondoskodni kell a *biblikus igazságok átfogó, egészséges tanításáról*. Ez a tanítás ne innen-onnan vett apró részletek megtárgyalásából, hanem Isten teljes Igéjének folyamatos és rendszeres oktatásából álljon. Csak ilyen módon ismerkedhetnek meg a szentek a *teljes Írással*, mégpedig abban a *kiegyensúlyozottságban*, amelyben Isten azt nekünk adta.

5.3. Noha az egészséges és rendszeres tanításnak is van védő hatása, ami a gyülekezet bűntől való megóvását illeti, mégis újra meg újra keletkezhetnek a gyülekezetekben olyan helyzetek, amelyekben kikerülhetetlen a *fegyelmezés*. Valahányszor behatol a bűn, és a gyülekezet békéjét vagy bizonyoságátételének erejét veszélyezteti – intézkedni kell. Ideje, hogy elkezdődjék az

ki kell rekesztenie őket a gyülekezetből – vagyis az olyan embereket, akiket az 1János 2,19 ír le.

- 5.4.2. A tévútra került hívót meg kell fosztania a közösségi jogaitól, hogy ezáltal érezze a veszteséget, és így bűnbánat támadjon benne, és létrejöhessen az Úrral és a gyülekezettel való közösségének megújulása. A keresztyének fegyelmezése sohasem öncélú. Mindig a szellemi helyreállítás eszközének kell lennie.
- 5.5. Az Újszövetség a fegyelmezés különböző fokozatait ismeri, ahogy azt a következő felsorolás mutatja:
- 5.5.1. Ha egy testvér a másik ellen vétkezik, először *személyesen négy szemközt kell foglalkozni vele*. Ha ez hatástalan, akkor további egy vagy két személyt be kell vonni. Ha azután a tanúk előtti intés sem használ, akkor az ügyét a gyülekezet elé kell vinni. Ha ez az eljárás is eredménytelen marad, olybá kell tekinteni, mint pogányt vagy vámszedőt (Mt 18,15-17).
- 5.5.2. A fegyelmezés másik formája az *intés* (1Tesz 5,14). Olyan testvérekkel kapcsolatban kell ezt alkalmazni, akik rendetlenek, azaz nem hajlandók az Úrban való előljáróik akaratának alávetni magukat.
- 5.5.3. Azután olvasunk kétféle emberről, akiktől *el kell fordulnunk, és nem is szabad társa-*

lognunk velük. Ezek azok, akik rendetlenül élnek (2Tesz 3,11.14.15), és azok, akik szakadásokat okoznak (Róm 16,17). Rendetlenül élők azok, akik nem akarnak dolgozni, míg a másik csoportba azok tartoznak, akik meghasonlást szítanak Isten népe között, hogy pártot gyűjtsenek maguk köré és anyagi hasznot húzzanak.

5.5.4. A szektáskodót egy vagy két rendreutasítás után *ki kell kerülni (el kell hárítani)* (Tit 3,10). (Kérdéses marad, hogy ez enyhébb fajta fegyelmezést jelent-e, vagy pedig a gyülekezetből való kizárással azonos.)

5.5.5. Végül a fegyelmezés legsúlyosabb formája – *a gyülekezetből való kizárás* (1Kor 5,11.13). Ez az osztályrésze a paráznáknak, csalóknak, bálványimádóknak, szidalmazóknak, részegeseknek és rablóknak.

5.6. A fegyelmezés kérdésének fontos szempontja, hogy minden esetben tárgyilagosan, *megalapozott bizonyítékok alapján* kell eljárni. Szemléletesen ábrázolja ki az idevonatkozó alapelveket az alábbi összefoglalás:

„Nem engedhetjük meg magunknak, hogy két vagy három tanú bizonyítása nélkül ítéletet formáljunk, még kevésbé, hogy az ilyen ítélet alapján cselekedjünk. Lehet az egy tanú bármily megbízható, nem szolgáltat vallomása elég alapot a következtetések levonásához. Lehet, hogy meg vagyunk

letes és igaz, és a világért sem mondana hazugságot, vagy nem tanúskodna hamisan senki ellen – mégis ragaszkodnunk kell az isteni szabályhoz: »Két vagy három tanú szavára álljon a dolog.«

Bárcsak ezt is komolyabban vennék és gyakorolnák Isten gyülekezetében! Fegyelmi ügyekben, vagy bármely olyan ügyben, amely valakinek a jellemét vagy jó hírét érinti, felbecsülhetetlen értékű. Mielőtt bármely ügyben döntéshez jut vagy ítélik a gyülekezet, ragaszkodnia kellene a megfelelő bizonyítékokhoz. Ha ez hiányzik, várjanak Istenre – türelmesen és bizalommal, és Ő bizonyosan megadja majd, amire szükség van.

Ha például erkölcsi vétség vagy tanbeli tévelygés fordul elő a keresztyének gyülekezetében, de csak egyvalaki tud róla, de ő aztán teljesen biztosan meg van győződve róla, mi akkor a tennivaló? Várni kell, míg Isten további tanúról gondoskodik. Ha enélkül cselekszenek, megszegik az isteni alapelvet, mely újra meg újra le van fektetve Isten Igéjében. A tanú pedig nem veheti zokon, hogy nem fogadják el az ő vallomását, tulajdonképpen nem is számíthatott rá. Nem is lett volna szabad, hogy tanúként előálljon, míg egy vagy két másikat nem szerez maga mellé. A gyülekezet sem

tekinthető közönyösnek azért, mert nem cselekszik tüstént, egyetlen tanú szavára. Az isteni parancs arcucsapása lenne, ha így cselekednék.

Ezt a gyakorlati elvet nemcsak fegyelmi ügyekben, vagy az Úr gyülekezetével kapcsolatos ügyekben kell alkalmaznunk, hanem általánosságban is. Soha ne alkosunk ítéletet, ne vonjunk le következtetést úgy, hogy figyelembe ne vennénk ezt az isteni mértéket. Ha a bizonyíték nem üti meg azt, várjunk, és ha ítélnünk kell a kérdésben, Isten megadja addigra a szükséges bizonyítékot. Ismerünk egy esetet, amikor valakit igazságtalanul vádoltak, mert a vádló csak egyik érzéke alapján ítélte. Ha várt volna, míg a többi érzékei is bizonyítanak, nem emelt volna vádat." (C. H. Mackintosh: Elmélkedések Mózes 5. könyvéről, II. rész 100–101. old.)

- 5.7. Ebben a tárgykörben további fontos szempont, amely gondos vizsgálatra szorul, az a *mód*, ahogyan fegyelmezzünk.
- 5.7.1. Először is *szelídség lelkével-szellemével* kell fegyelmeznünk, miközben ügyelünk magunkra, hogy mi is kísértésbe ne essünk (Gal 6,1).
- 5.7.2. Abszolút *pártatlannak* kell lennünk. Ha a fegyelmezendő személyt például természetes kötelekek fűzik hozzánk, az sem befolyásolhatja semmiképpen a döntésünket.

egy személy döntése (2Kor 2,6). Haad igaz-
zük ismét csak C. H. Mackintosh-t, aki le-
írja, milyen *belső magatartással* történjék
a fegyelmezésnek ez a formája:

„Nincsen komolyabb és megrendítőbb cse-
lekmény annál, mint amikor valakit eltil-
tunk az Úr asztalától. Ha ez végül is kike-
rülhetetlen, az egész gyülekezet *megettört*
szívvel és könnyes szemmel vigye végbe.
Pedig milyen gyakran szorítkozik ez a ko-
moly és szent kötelesség az ügy pusztá
nyilvános kihirdetésére, hogy ti. ez vagy az
a személy többé nem járulhat az Úr aszta-
lához. Ne csodálkozzunk tehát, hogy az ily
módon történő fegyelmezés nem szól isteni
erővel sem az eltévelyedő, sem pedig a
gyülekezet szívéhez.

Hogyan hajtsuk végre a fegyelmezést?
Pontosan úgy, ahogyan az 1Korintus 5 erre
utasít minket. Ha a dolog már oly nyilván-
való és oly világos, hogy nincs helye többé
beszédnek vagy meggondolásnak, akkor az
egész gyülekezetet össze kell hívnunk eb-
ből a különleges célból – hisz nyilván oly
komoly és fontos dologról van szó, amely
megérdemel egy *külön összejövetelt*. Ezen
– ha csak lehet – a gyülekezet valamennyi
tagja vegyen részt, és kérje a kegyelmet,
hogy magát is vétkesnek tudja vallani, és
őszinte bűnbánattal meghajolhasson Isten
előtt. A gyülekezetet nem azért kell egybe-

hívni, hogy a dolgot meggondolja és megvitassa. Akik a gyülekezetben a Krisztus ügyét különösképpen a szívükön viselik, azok vizsgálják meg gondosan az ügyet, és gyűjtsék össze az összes tényeket. Ha mindent alaposan tisztáztak, és a bizonyítékok egyértelműek és hathatósak, akkor kell fölhívni a gyülekezetet, hogy mélységes fájdalommal és alázattal ugyan – de zárja ki maga közül a gonoszt. Az Úr parancs iránt való *szent engedelmesség aktusa ez.*”

- 5.8. Végül nem kell különösen hangsúlyoznunk, hogy a keresztyének *ne kürtöljék ki testvéreik bűneit*, hanem mind a bűnöket, mind a büntetést irgalmas hallgatásukkal takarják el.

A gyülekezet csak akkor remélheti, hogy megmarad annak, amivé rendeltetett: Isten szent temploma kicsinyített másának, ha a bűnök fölfedezésénél ilyen határozottan cselekszik.

Talán itt még hozzá kellene tennünk, hogy az Újszövetség magától értetődőnek tartja, hogy minden hívő valamelyik helyi gyülekezet tagja. Különben mentes volna mindenfajta gyülekezeti fegyelmezéstől, és az ilyen szabadság a legnagyobb veszélyeket jelentené az egyes személyek számára.

További fontos igazság, amelyet a helyi gyülekezetnek meg kell valósítania, az, hogy:

6. A Gyülekezet építésére Isten ajándékokat adott

6.1. Mivel az építés magában foglalja mind a belső, mind a külső növekedést, itt Istennek a gyülekezet növekedésével kapcsolatos programjával foglalkozunk.

Napjainkban a gyülekezet az a földi eszköz, amely által Isten a keresztyén hitet terjeszteni kívánja. Minden gyülekezetnek szüntelenül arra kell törekednie, hogy önmagát gyarapítsa, új meg új embereket nyerjen meg, szaporodjék, és azért fáradozzon, hogy új helyi gyülekezetek keletkezzenek.

Ahogy már utaltunk rá, a Gyülekezet megdicsőült feje ajándékokat adott, és ha ezeket az ajándékokat helyesen használjuk fel, akkor növekszik a gyülekezet.

6.2. Azt is említettük, hogy eredetileg öt ajándék volt – apostolok, próféták, evangélisták, pásztorok és tanítók. Azt mondtuk, hogy az első kettő főként a Gyülekezet alapításával állt kapcsolatban, és általában már szükségtelenné vált, amikor Isten teljes Igéje írásos formában készen volt. Ez azt jelenti, hogy ma három ajándékunk

van – evangélisták, pásztorok és tanítók. A következőkben most ezeknek az ajándékoknak a céljáról és funkciójáról beszélünk.

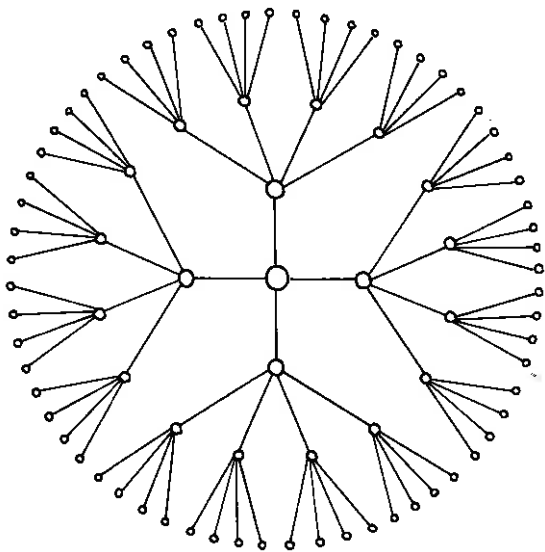
- 6.3. Az ajándékok célját az Efézus 4,12-13 közli: „A szentek tökéletesbítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus Testének építésére; míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.” Ha ezt felületesen olvassuk, arra a következtetésre juthatunk, hogy az ajándékok három különböző célra adattak, éspedig:
- a.) a szentek tökéletesbítésére,
 - b.) a szolgálat munkájára,
 - c.) Krisztus Testének építésére.

Véleményünk szerint azonban ennek az igehelynek nem ez a tulajdonképpeni jelentése.

Nem három egymástól viszonylag független ok hangsúlyozza az ajándékok szükségességét és célját, hanem sokkal inkább egyetlen: a szentek hitben való építése és fölkészítése, *hogy el tudják végezni a szolgálat munkáját*, amely által Krisztus Teste számban is, szellemben is gyarapodják. A szentek azok, akiknek a szolgálat munkáját végezniük kell.

Ezt az igazságot egy ábra segítségével illusztráljuk. A közepén látható kör ábrázolja az ajándékok célját, azaz a szentek tökéletesbítését. A kör körül elhelyezkedő három szögletes alakzat pedig az ajándékok funkcióját, azaz a szolgálat munkáját jelképezi.

li, és nekik szolgáln. Ny módon is a gyű-
lekezet külsőleg is, belsőleg is. Ez az az
isteni módszer, amely által a sok embert
rövid idő alatt el lehet érni.

Eme isteni minta szerint fáradoznak az
evangélisták, a pásztorok és a tanítók
szüntelenül azon, hogy másokban fölkel-

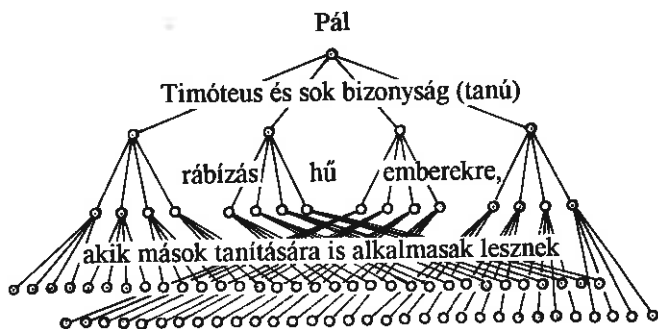
sék az érdeklődést a szolgálat munkája iránt, és arra őket fölkeszítsek.

Ha nincs is meg minden keresztyén embernek az evangélista, a pásztor vagy a tanító ajándéka, az mindegyiküktől elvárható, hogy keresztyén szolgálatot végezzen. A gyülekezet minden tagja imádkozzék, igyekezzék lelkeket megnyerni és a hitet terjeszteni.

Ezt a fontos elkötelezettséget fejezi ki a 2Timóteus 2,2:

„Amiket tőlem hallottál sok bizonyság által (sok tanú előtt), azokat bízzad hű emberekre, akik mások tanítására is alkalmasak lesznek.”

Ezt is rajzosan illusztrálhatjuk:

- 6.4. Ennek a tervnek olyan előnyei vannak, amelyek első pillantásra kitűnnek. Eredménye a keresztyén hit gyors terjedése. Az

könyvek halmis vádlások és szeriák tevélanai iránt, amelyek a mai világban oly nagyon elterjedtek. Az ily módon belsőleg és külsőképpen növekvő gyülekezet világosan kiábrázolja Krisztus Testét a földön.

- 6.5. Állítsuk most szembe ezzel azt a rendszert, amelyet oly gyakran találunk napjaink keresztyénségében. A gyülekezet választ magának egy pásztorát. Ő prédikál, megkereszteli a megtérteket, úrvacsorát oszt, és végzi a többi szellemi feladatot a gyülekezetben. Az emberek pedig hétről hétre hűségesen hallgatják a prédikációkat, de sajnos a legtöbbször egyáltalán nem hajlandó semmiféle aktív részvételre, hiszen – így érvelnek – azért fizetnek valaki mást, hogy mindezt helyettük elvégezze. Így azután „hivatásos prédikációfogyasztók” („kenyérpusztítók”) lesznek, akiknek úgyszólván semmiféle személyes és valóságos kapcsolatuk nincs Isten Igéjének az igazságaival. Így egyre nő annak a veszélye, hogy ezek az evangéliumi körökben felnőtt emberek hitben kiskorúak maradnak: „Gyermekek, kiket ide s tova hány a hab és hajt a tanításnak akármi szele, az emberek álnoksága által, a tévelygés ravaszságának csalárdsága által” (Ef 4,14). Ezt a rendszert rajzban a következőképpen ábrázolhatjuk:

Pásztor

Itt tehát a pásztornak megvan a maga gyülekezete, amely hűségesen látogatja az istentiszteleteket; utána azonban mindenki folytatja mindennapi tevékenységét, miközben alig, vagy egyáltalán nem érez felelősséget a hallottak gyakorlati alkalmazására. Világos, hogy egyetlen lelkész ilyen helyzetben csak nagyon keveset tehet. Ha viszont a gyülekezet minden egyes tagja cselekvően szolgálná az Urat, hamarosan jelentős előrehaladás volna tapasztalható.

Ennek az átgondolása indította Alexander MacLarent az alábbiak megírására:

„Kénytelen vagyok azt hinni, hogy a jelenlegi gyakorlat – amely szerint a gyülekezetben folyó nyilvános tanítás, amely a keresztyének egy csoportjára szorítkozik csupán – már idáig is jelentős károkat okozott. Miért beszél mindig csak ugyanaz az ember, miközben százak, akik maguk is ké-

szel, amelyet csak a természetnek kell megváltani, már megérett volna az eltávolításra. Abban azonban hiszek, hogy – ha közöttünk növekednék a hívő élet színvonala – természetes módon új formák alakulhatnak ki, amelyekben az a nagy alapelv, amelyen a keresztyénség (bizonyos tekintetben) »demokráciája« felépül, sokkal inkább kifejeződnek (bár ez az Ige elsősorban az eljövendő üdvkorszakra vonatkozik), mégpedig: »Kitöltök az én Szellememből minden testre: és... éppen az én szolgálóimra és az én szolgálóleányaimra is kitöltök azokban a napokban az én Szellememből, és prófétálnak« (Csel 2,17-18).»

- 6.6. Amikor az egyszemélyes elvet vitatjuk, természetesen fölmerül a kérdés: *„Hogyan állunk a hivatásos papi rendszerrel? Írásszerű az egyáltalán?”* Megkísérlünk választ adni erre a fontos kérdésre.

Hivatásos papságnak nevezzük az embereknek azt az osztályát, akiket emberek rendelnek („ordinálnak”) Isten szolgálatára, és akik általában föltétlen tekintéllyel rendelkeznek az igehirdetéssel, a tanítással, a kereszttel és az úrvacsora kiosztásával stb. kapcsolatban. Azzal kezdjük, hogy hálásan elismerjük: nagyon sok hivatásos pap (lelkész) Krisztus kiváló szolgálója volt (és ma is vannak sokan), és az Úr csodálatosan tudta (tudja) használni őket. So-

kaknak tartozunk nagy hálával szóbeli és írásbeli szolgálatukért, ezt is örömmel elismerjük. Mindazokat, akik az Úr Jézusban hisznek, örömmel fogadjuk el testvérünknek.

Ugyanakkor becsületesen szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy a hivatásos papság vagy fölszentelt és alkalmazott lelkész fogalmával az Újszövetségben nem találkozunk. Sehol sem olvasunk arról, hogy egyetlen ember nyert volna felhatalmazást a gyülekezet vezetésére.

Így tehát a lelkipásztorok vagy „lelkészek” felavatott, különleges osztályának gondolata nemcsak hogy nem indokolható az Újszövetséggel, hanem meggyőződésünk szerint ellentmond annak.

6.6.1. Először is *megsérti az egyetemes papság alapelvét* (1Pt 2,5.9).

Az Ószövetségben létezett férfiaknak bizonyos osztálya, amely közvetített Isten és a nép között. A keresztyénségben azonban minden hívő ember pap, a papsággal kapcsolatos valamennyi előjoggal és felelőséggel. Az egyszemélyes rendszer alapelve gyakorlatilag elnémítja az imádást és megakadályozza a hívők papi szolgálatát.

6.6.2. Másodszor *megakadályozza a gyülekezetben a kegyelmi ajándékok szabad gyakorlását* (1Kor 12 és 14), amennyiben a szolgálatot önkényesen egyetlen hivatalos

- 6.6.4. *A fizetett szolgálat alapelve, amely gyakorlatilag mindig együtt jár a hivatásos papi rendszerrel, kikerülhetetlenül magával hozza egy előljáró személytől, vagy személyektől való függőséget.* A gyülekezet előljárója (vagy előljárósága) nyomást gyakorolhat a pásztorra azért, hogy mesterséges és igellenes föltételeket szab elébe. Így pl. szokás a lelkész képességét és rátermettségét azzal mérni, hogy egy év alatt hányan csatlakoztak a gyülekezethez. Ez nemcsak hogy nem lehet a hathatós szolgálat valódi mérceje, hanem azt az erős kísértést rejti magában, hogy a gyülekezetbe való felvétel ismérveit alacsonyra állítsák, hogy a gyülekezeti előljáróság előtt jobb képet mutassanak. Márpedig Krisztus szolgáját ilyenképpen megkötni és akadályozni nem szabad. Neki mindvégig meg kell maradnia Krisztus szabadosának (Gal 1,10).
- 6.6.5. *Az egyszemélyes papság ezenkívül azzal a veszéllyel jár, hogy az emberek egy ember, és nem az Úr neve köré gyülekeznek össze.* Ha egy ember képezi a vonzóerőt a helyi gyülekezetben, akkor ez a vonzóerő azonnal megszűnik, mihelyt az illető eltávozik. Ha viszont a szentek azért gyülekeznek egybe, mert köztük van az Úr, akkor hűek maradnak – Óérte.

- 6.6.6. Ha elméletben nem is, de gyakorlatban a hivatásos papság nagyban hozzájárult annak az igazságnak alapos elhomályosodásához, hogy Krisztus a gyülekezet Feje (Ef 1,22). Egyes esetekben ezt nyíltan tagadják is.
- 6.6.7. Arra az állításra, hogy a mai hivatásos papság megfelel az újszövetségi gyülekezeti vezetőknek, az a válaszuk, hogy az Újszövetségben egy-egy gyülekezetnek mindig több vezetője volt (püspökök, felvigyázók, vének) (Fil 1,1), nem csupán egyetlen személy irányította egy vagy több gyülekezet életét.
- 6.6.8. Nem tagadható, hogy sok hivatásos pap valóban Krisztus istenáldotta szolgálója a gyülekezetben. Ezeket azonban nem emberi felhatalmazás vagy alkalmazás tette a gyülekezet ajándékává, hanem maga az Úr Jézus Krisztus. Felelősek akként szolgálni, hogy a hívőket az aktív szolgálatra fölkészítsék, de nem úgy, hogy mindenkor függenek tőlük.
- 6.6.9. Az a nyomorúság, amely abból keletkezik, hogy Istentől el nem hívott embereket rendelnek a gyülekezet élére, oly nyilvánvaló, hogy erről nem is kell itt bővebben szólnunk.
- 6.6.10. Végül, ha csupán egyetlen ember felelős a gyülekezetben folyó tanításért, akkor nincs mód ennek kölcsönös ellenőrzésére, és fenn-

sokkal több oldala lép előtérbe, és a gyülekezet jobban védve van a tévtanok ellen, hiszen a hívők mindegyike buzgón hasonlítja össze az Írást az Írással.

Ezért ha sok áldás származott is a hivatásos papi rendszer egyes képviselőinek szolgálatából, mégis úgy látjuk, hogy ez a rendszer nemcsak hogy nem szemlélteti az Istentől adott eszményképet, hanem súlyos botrányt, sőt kárt jelent a Gyülekezet fő érdekeire és feladataira nézve.

Isten akarata az, hogy a kegyelmi ajándékok szolgáljanak a szenteknek, és felkészítsék őket a szolgálatra. A helyi gyülekezetnek föl kell ismernie és el kell ismernie ezt a fontos alapelvet, és semmit sem szabad tennie, ami gátolhatná szabad fejlődését. Ha a szentek ily módon szolgálnak, akkor hitetlenek térnek meg, szentek épülnek és új gyülekezetek keletkeznek.

A hívők egyetemes papsága

A gyülekezettel kapcsolatos hetedik és utolsó fontos igazság, amelyet könyvünk elején felsoroltunk, ez volt:

7. Valamennyi hívő Isten papja

Minden helyi gyülekezetnek gyakorlati módon tanúskodnia kellene erről, amennyiben elutasít minden másfajta papságot, és minden egyes hívőt arra biztat, hogy egyenként és közösen gyakorolja a szent szolgálat kiváltságait és felelősségeit.

- 7.1. Az Ószövetségben Isten törvénye elkülönítette Lévi törzsét és Áron családját, hogy a nép papjai legyenek. Ezek a férfiak különleges ruházatot viseltek, különleges előjogaik voltak, és mint különleges osztály álltak Isten és Izráel gyülekezete között. Csak ők mehettek be a szentélybe, és csak ők mutathatták be a törvény által előírt áldozatokat.
- 7.2. A keresztyénségben minden megváltozott. Most minden hívő pap, ahogy az Újszövetség írja:
 - 7.2.1. 1Péter 2,5: „Ti magatok is, mint élő kövek épüljetek fel szellemi házzá, *szent papsággá*, hogy szellemi áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek, a Jézus Krisztus által.”
 - 7.2.2. 1Péter 2,9: „Ti pedig választott nemzetiség, *királyi papság*, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az Ő csodálatos világosságára hívott el titeket.”
 - 7.2.3. Jelenések 1,5-6: „Annak (Jézusnak), aki minket szeret, és megmosott bennünket a

- 7.3. A pap legfontosabb feladatai közé tartozik, hogy áldozatot mutasson be. Az Ószövetségben az áldozat általában leölt állat volt. Ezzel szemben ma a hívő által bemutatott áldozatok ezek:
- 7.3.1. *Testének áldozata* (Róm 12,1). Nem halott áldozat ez, hanem „élő, szent, Istennek kedves áldozat”.
- 7.3.2. *Anyagi javainak áldozata* (Zsid 13,16): „A jótékonyaságról pedig és az adakozásról el ne felejtkeztek, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.”
- 7.3.3. *A dicséret áldozata* (Zsid 13,15): „Őáltala vigyünk dicséretnek áldozatát mindenkor Isten elé, azaz az Ő nevére vallást tévő ajkak gyümölcsét.”
 A dicséret áldozatát egyénekenként és közösségekben is be kell mutatni. Ez utóbbi, a közös imádás, amelynek során minden egyes hívőnek lehetősége van aktív részvételre a nyilvános dicsőítésben, gyakorlatilag teljesen megszűnt: napjaink előre beprogramozott, állandóan ismétlődő istentisztelete vette át a helyét. S az eredmény: a „néma papok” nemzedéke – olyan állapot ez, amelyről az egész Írás nem szól semmit.
- 7.4. A pap többi feladata: *az imádság, a bizonyágtétel és az Ő népéről való gondoskodás*. Minden hívőnek be kellene töltenie ezt a szent hivatást. E téren a teljes Szentírás

világosan tanítja (Róm 8,14; Gal 5,18; Jn 16,13), hogy ez az igazság egész életünk minden napjára, annak minden órájára vonatkozik, nem pedig csak a hét első napjára. Nyilvánvalóan nem szorítkozik a gyülekezeti összejövetelek elejére vagy végére, hanem igénybe veszi az egész embert, nemcsak az összejövetel helyén belül, tehát a templomban, kápolnában vagy gyülekezeti teremben, hanem azon kívül is. Az Ige e teljes értelmében Isten egész újszövetségi népe „királyi papság, szent nemzet” (2Móz 19,6; 1Pt 2,9).

7.5. Noha igaz, hogy minden hívő pap, éppoly igaz az is, hogy *minden keresztyénnek szüksége van egy papra*. Ezt megtalálja az Úr Jézus Krisztusban. Csodálatos személyét a Zsidókhoz írt levél úgy mutatja be, mint nagy főpapunkat, aki együttérez velünk gyöngeségeinkben, mert minden tekintetben megkísértetett, akárcsak mi, kivévén a bűnt (Zsid 4,15).

7.6. Ezért minden gyülekezetben *az Úr Jézust nagy főpapként, és minden hívőt szent és királyi papként kell elismerni*. De hol találjuk ezt a mai keresztyénségben? Inkább azt kell megállapítanunk, hogy a keresztyénség visszatért a zsidóság papi rendszeréhez. Számos gyülekezet vallja ugyan az egyetemes papságot, ugyanakkor a gyakorlatban olyan különleges papságot létesített, amely főként a mózesi rendben ala-

- címekkel és rangokkal, amelyek megkülönböztetik őket a „laikusoktól”;
- 7.6.3. a *különleges öltözéket*, amely még jobban aláhúzza, hogy ezek a személyek külön osztályhoz tartoznak. Kifejezetten a zsidóságtól vette át a gyülekezet;
- 7.6.4. a *fölszentelt épületeket*, művészi oltáiraikkal, arannyal, ezüsttel díszített helyiségekkel, az istentisztelet anyagi kellékeivel;
- 7.6.5. a természetes érzékekre ható *szertartásokkal*;
- 7.6.6. a *vallási naptárat*, böjtjeivel és ünnepeivel. A zsidóság és keresztyénség eme elrémítő keverékéről írja dr. C. I. Scofield:
 „Teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a judaizálódás, azaz a zsidóságnak adott ígéretek és előírások alkalmazása a Gyülekezetre, többet ártott a növekedésének, a feladata betöltésének és szellemi lényének, mint minden más együttesen. Ahelyett, hogy a világtól való elkülönülés számára rendelt ösvényén járna, és mennyei elhívásában az Urat követné, visszaélt a zsidóságnak szánt igehelyekkel, hogy saját engedtlenségét igazolja: a világ pusztá civilizációját, a gazdagság felhalmozását, hatásos szertartások alkalmazását, pompás katedrálisok emelését, háborúk idején Isten segítségül hívását, és az egyenjogú

testvéreknek »lelkészekre« és »laikusokra« való felosztását.”

Vajon Isten nem hívja-e föl ma is népét, hogy az előképeknek és árnyékoknak ettől a válásától elkülönüljön, és hogy az Úr Jézus nevében találja meg teljes megelégedését?

7.7.

Csak az a gyülekezet valósítja meg az újszövetségi papságot, amely megfelel az alábbi ismérveknek:

Helyi gyülekezet, Szellemmel teljes, rendszeresen jól látogatott imaközösségekkel.

Helyi gyülekezet, amelynek tagjai munkatársak az Úr világméretű aratásában.

Helyi gyülekezet, az evangélium állandó, erőteljes hirdetésével, traktátusok osztogatása, személyes bizonyoságtételek, és ahol lehetséges, szabad összejövetelek által.

Helyi gyülekezet, a szeretet meleg, szellemi légkörével, amelyben egymást kölcsönösen szeretik, egymásról gondoskodnak, egymásért imádkoznak és egymást jó cselekedetekre ösztönzik.

Az ilyen gyülekezetben az összejövetelek és az istentiszteletek a Szent Szellem irányítása alatt állnak majd, és a kegyelmi ajándékokat Istentől rendelt sokféleségükben és az Úr kiosztása szerint, testvéri közösségben, Krisztusnak engedelmeskedve, ugyanakkor a Szellem szent szabadságában bontakoztatják ki (1Kor 12,4-11; 14,26).

Ha a gyülekezet a golgotai főpapi áldozatot dicsérve összejövetelezik az Úr asztalánál,

Az egyetemes papságról szóló eme fejezettel zárjuk a világméretű Gyülekezetre vonatkozó, hét igazsággal foglalkozó tanulmányunkat. Ezt a hét igazságot minden gyülekezetnek ki kell ábrázolnia és meg kell valósítania. Talán fölösleges mondanunk, hogy a gyülekezettel kapcsolatban vannak egyéb igazságok is, de a felsoroltak elegendőek voltak ahhoz, hogy megmutassák: a helyi gyülekezet legyen Krisztus egyetemes Testének modellje, illetve kicsinyített mása. A továbbiakban foglalkozunk még:

a bemerítéssel és az úrvacsorával,
az imaközösséggel,
a felvigyázókkal és a szolgálattevőkkel,
a gyülekezet pénzügyeivel,
a nők szolgálatával,
és mindezt követi még egy zárófejezet,
ezzel a címmel: „Menjünk ki Óhoz!”

A bemerítés

A bemerítkezést az Úr rendelte az evangéliumokban (Mt 28,19), és az Apostolok cselekedeteiből tudjuk, hogy a hívők kezdettől fogva gyakorolták (Csel 10,47-48). Az apostoli levelekben pedig megtaláljuk a magyarázatát (Róm 6,3-10). Szigorúan véve a bemerítés nem a helyi gyülekezet, hanem az evangélista,

vagy „lélekmentő” feladata volt. Ezt a Cselekedetek könyvében a megtérés után a lehető leghamarabb végrehajtották, mégpedig a beme­rítendőnek a Krisztusba vetett hite megvallása alapján.

1. A beme­rítéssel kapcsolatban mindjárt az elején meg kell említenünk, hogy az Újszövetségben a beme­rítés három formáját különböztethetjük meg.

1.1. Először megtaláljuk a János beme­rítését (Mk 1,4). Mint az eljövendő Király hírnöke, János felszólította Izráel népét, hogy térjen meg, és teremjen megtéréshez illő gyümölcsöket (Mt 3,8). Akik hozzá mentek és megvallották bűneiket, azokat beme­rítette a megtérésre, és ezek elkülönültek a nép istentelen állapotától.

János az Úr Jézust is beme­rítette, nem azért, mintha Ő bűnös lett volna és meg kellett volna térnie, hanem azért, mert az Úr egynek vallotta magát Izráel bűnbánatra kész maradékával, és így akart minden igazságot betölteni (Mt 3,15).

1.2. Másodszor megkülönböztetjük a *hit beme­rítését* (Róm 6,3-4). Ez annak kifejezése, hogy eggyé leszünk Krisztussal az Ő halá­lában. Erről majd később részletesen be­szélünk.

1.3. Harmadszor megtaláljuk a *Szent Szellembe való beme­rítést* (1Kor 12,13). Ez Isten Szellemének szuverén munkája, amely által mindazok, akik az Úr Jézusban mint

E háromféle bemeztéssel kapcsolatban jö-
meg kell gondolnunk, hogy
– János bemeztése nem azonos a Szent
Szellembe való bemeztéssel. A Máté 3,11
a kettőt gondosan megkülönbözteti egy-
mástól.

– János bemeztése nem azonos a hit be-
meztésével. A Cselekedetek 19,1-5-ből tud-
juk, hogy akit János már bemeztett, mint
tanítványát, azt újra be kellett meztetni
keresztyén bemeztéssel.

– *A Szent Szellembe való bemeztés nem
azonos a hit bemeztésével. Sokaknak ho-
mályos elgondolásuk van arról, hogy a víz-
be való bemeztés a Szellembe való bemezté-
tésnek a képe vagy kiábrázolása. Valójában
a kettő teljesen más és más. A Szellembe
való bemeztés a Krisztus Testébe való be-
tagolásról beszél, míg a hit bemeztése a
halál képe.*

Röviden: a bemeztés e három fajtája kü-
lönbözők egymástól, és nem szabad össze-
kevernünk őket.

2. Az Újszövetségben semmiféle utalást nem ta-
lálunk arra, hogy pünkösöd után bárkit is bemeztet-
tek volna, azokon kívül, akik az Úr Jézusban hittek.
Figyeljünk a következő igehelyekre:

2.1. „Akik azért örömet vették az ő beszédét,
bemeztkeztek” (Csel 2,41).

2.2. „De miután hittek Fülöpnek, aki az Isten országára és a Jézus Krisztus nevére tartozó örvendetes dolgokat hirdette, bemerítkeztek, mind férfiak, mind asszonyok” (Cse 8,12).

Igaz, hogy bemerítették egész háznépét is (Csel 16,15; 1Kor 1,16), de nem találunk sehol utalást arra, hogy a háznépbe olyan gyermekek is tartoztak, akik nem hittek az Úr Jézusban.

3. A hit bemerítésének fő jelentőségét legjobban a Róma 6,1-10 fejt ki. E versek kijelentéseit a következőkben foglalhatjuk össze:

- 3.1. Amikor az Úr Jézus meghalt, úgyszólván összecsaptak feje fölött Isten haragjának hullámai (Zsolt 42,8).
- 3.2. Mindezt helyettünk szenvedte el.
- 3.3. Mivel Krisztus valóban helyettünk halt meg, elmondhatjuk, hogy amikor Ő meghalt, mi is meghaltunk vele (Róm 6,6).
- 3.4. Halála által egyszer s mindenkorra elintézte a bűn egész kérdését.
- 3.5. Ezért mi is meghaltunk a bűn egész valóságára nézve. A bűnnek már nem lehet semmilyen igénye reánk.
- 3.6. Isten minden hívőre úgy tekint, mint aki Krisztussal együtt megfeszítettett.
- 3.7. A bemerítésben a hívő kiábrázolja azt, ami vele történt. Mikor alámerül a vízbe, ezzel gyakorlatilag azt mondja: Bűneim miatt

vele együtt engem is eltemettek, és most íme, vallást teszek, hogy régi énemnek a mindennapi gyakorlatban is mindörökre el kell tűnnie Isten szeme elől.”

- 3.8. Ahogyan az Úr Jézus feltámadott a halálból, úgy emelkedik ki a hívő a bemerítődencéből. Ezzel kifejezi, hogy ezután új életben kíván járni. Nem önmagának él, hanem életét gyakorlatilag átadja Megváltójának, hogy Jézus Krisztus élete éljen őbenne.

Így elmondhatjuk, hogy a bemerítkezés jelképes cselekmény, amely egy korábbi életmód végét fejezi ki. Az Úr akarata iránti engedelmességet nyilvánítja ki (Mt 28,19-20), és jelképezi a hívő halálát Krisztussal. A bemerítkezés semmivel sem járulhat hozzá a megváltáshoz, hanem azok számára van, akik már megváltak.

4. Vége-hossza nincs a vitának afelől, hogyan hajtjuk végre a bemerítést, meghintéssel vagy alámerüléssel. A megoldáshoz segíthetnek az alábbi tények:

- 4.1. A „keresztelni” szó görög eredetije: „baptizo” azt jelenti: „bemerülni, alámerülni, mosni, festeni”.
- 4.2. Krisztus bemerítkezésével kapcsolatban ezt olvassuk: „És Jézus bemerítkezvén, azonnal *kijött a vízből*” (Mt 3,16).

- 4.3. János pedig szintán bemerített Énonban, Sálemhez közel, „mert ott sok volt a víz” (Jn 3,23).
- 4.4. Az etióp kamarás bemerítésénél az Írás gondosan megállapítja: „Leszálltak mindketten a vízbe, Fülöp és a kamarás, és bemerítette őt. Mikor pedig a vízből feljöttek, az Úr Szelleme elragadta Fülöpöt” (Csel 8,38-39).
- 4.5. Mint fentebb láttuk (Róm 6,3), a bemerítkezés a halál és temetés jelképe. Márpedig a meghintés egy csöppet sem hasonlít a temetésre, míg az alámerülés nagyon jól kiábrázolja azt.

5. A bemerítés végrehajtási módjánál azonban sokkal fontosabb a bemerítkező lelkiállapota. Ezrével vannak, akik a vízben alámerülnek, de valójában nincsenek bemerítve a halálba. Valóban bemerítkezett keresztyén csak az, aki nemcsak a külső szertartásnak vetette alá magát, hanem akinek élete nyilván bizonyítja, hogy óemberét halálba adta. A bemerítkezés tehát egyrészt nyilvános vallástétel, másrészt és mindenekelőtt szívünk dolga.

Ezt talán eléggé hangsúlyozottan ki tudjuk fejteni a Róma 2,25-29 átfogalmazásával úgy, hogy azt a körülmetélkedés helyett a bemerítkezésre vonatkoztatjuk:

„Mert használ ugyan a bemerítés, ha az evangéliumot követed; de ha az evangélium szerinti életet áthágsz, akkor a bemerítkezésed be nem merítkeztetésé lett. Ha tehát a be nem merítkeztetésed az

betűje és a bemeztkezés mellett is az evangélium szerinti élet megrontója vagy. Mert nem az a keresztyén, aki külsőképpen az, és a csak külsőleges, (hús) test szerinti bemeztkezés nem számít bemeztkezésnek; hanem az a keresztyén belsőképpen, aki szívében az, és nem a betű szerinti. Ennek dicsérete nem embertől van, hanem Istentől.”

6. Bibliaellenes az az állítás, hogy csak felszentelt lelkész meríthet be. Minden valóban hívő ember bemeztíthet.

7. A Gyülekezet kezdeti napjaiban a hívő emberek nagy részét bemeztkezése után hamarosan üldözték, sőt gyakran meg is ölték. Ennek ellenére, amikor valaki hitre jutott, készséggel bemeztkezett, és hogyha kellett, a vértanúk sorába került.

A világ egyes részein még ma is kegyetlen üldözés kezdetét jelenti a bemeztkezés. Számos országban a keresztyén embert csak addig tűrik meg, amíg ajkával tesz vallást hitéről. Mihelyt bemeztkezésével nyilvánosan vallást tett Krisztusról, és szakított a múltjával, azonnal hareba szálltak ellene a kereszt ellenségei.

De bármi is legyen a bemeztkezés ára, mégis minden bemeztített tanúságot tehetett arról, amit az etióp kamarásról így olvasunk: „Továbbment az ő útján örömmel.”

Az Úr vacsorája (kenyértörés)

1. Ezt az ünnepélyes megemlékezést az Úr Jézus rendelte azon az éjszakán, amelyen elárulták. Közvetlenül azután, amikor tanítványaival együtt az utolsó paskát ünnepelte meg, rendelte azt, amit mi „az Úr vacsorája” (kenyértörés) néven ismerünk. „És minekutána a kenyeret vette, hálákat adván megtörte és adta nekik, mondván: Ez az én testem, amely tiérettetek adatik: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlóképpen a pohárt is, minekutána vacsorált, ezt mondván: E pohár amaz új szövetség az én véremlben, mely tiérettetek kiontatik” (Lk 22,19-20).

2. Az úrvacsorával (kenyértöréssel) kapcsolatban négy fő gondolat lép előtérbe:

2.1. *Alkalom az emlékezésre.* Az Úr azt mondta: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.” Szenvedésére, halálára, testének odaadására, vérének kiontására való emlékezés ez az úrvacsorában (kenyértörésben). A résztvevők szíve elé tárul a Golgota, és minden azzal kapcsolatos szellemi valóság és gondolat.

2.2. Lehetetlen az Úr Jézus szenvedésére gondolnunk úgy, hogy ne *feleljünk Istennek imádatban és magasztalásban.* Így az úrvacsora (kenyértörés) a nyilvános imádás idejét jelenti, azt az időt, amikor Istent dicsőítjük és áldjuk mindazért, aki Ő és amit

...
képe, amely az összes valódi hívő emberből áll. Miközben a kenyeret veszi a hívő, bizonyosságot tesz arról, hogy egynek tudja magát Isten minden igazi gyermekével. Mikor a kehelyből iszik, megvallja, hogy egy mindazokkal, akiket a drága vér megtisztított (1Kor 10,16-17).

- 2.4. Szüntelen emlékezés végül az úrvacsora (kenyértörés) arról, hogy az, aki azt szerezte, egy napon *visszajön* majd. „Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdetitek, *amíg eljön*” (1Kor 11,26).

Így tehát az imádó ember nemcsak visszatekint a Golgotára, nemcsak emlékezik az Úr halálára, nemcsak fölfelé tekint Isten királyi székére, és dicsőíti Őt a megváltás művéért, hanem előre is tekint arra a pillanatra, amikor az Úr eljön majd az égből, hogy hazavigye az Óreá várakozó népét.

3. Ami az *úrvacsora (kenyértörés) időpontját és gyakorlatát illeti*, az Írás nem a törvény hangjával parancsol, hanem a kegyelem hangján kér.

- 3.1. A Cselekedetek 20,7-ben ezt olvassuk: „A hétnek első napján pedig a tanítványok összegyűlvén a kenyér megtörésére.” A hét első napja az Úr napja, tehát vasárnap. Az Úr feltámadásának napja ez,

3.2.

amely csodálatosan alkalmas arra, hogy népe összegyűljön Istent imádni és emlékezni. Ami az Úrvacsora (kenyértörés) gyakoriságát illeti, áll az utalás: „Valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e pohárt” (1Kor 11,26). Abban a pillanatban, amikor valaki azt mondja, mindennap, minden hónapban, minden negyedévben *kell* úrvacsorázni (a kenyeret megtörni), máris túlmént azon, amit az Írás mond. Ugyanakkor igen valószínű, hogy kezdetben a tanítványok minden héten összegyülekeztek, hogy megemlékezzenek az Úrról.

Charles Haddon Spurgeon erőteljes érveket sorol fel az úrvacsora (a kenyértörés) hetenkénti megünneplése mellett:

„Úgy látom, hogyha hetenként veszünk részt az Úr vacsorájában, az nem jár azzal a veszéllyel, hogy a kenyér megtörése elveszíti számunkra jelentőségét – az mindig friss marad. A hét első napjának estéjén gyakran tapasztaltam, hogy bármi is volt az igehirdetés tárgya, mindenképpen kellő indítást nyertünk, hogy az Úr vacsorájával éljünk. A keresztyén gyülekezet szégyene, ha azt havi egy alkalomra korlátozza, és így a hét első napját megfosztja attól az ünnepélyességtől, amelyet átélhet a hívő ember, amikor közösségben össssejön a többiekkel, hogy megtörje a kenyeret és hirdesse az Úr halálát, amíg visszajön. Aki

tól időben tavolieso alkalmakon tartják.
Jonathan Edwards teológus, filozófus, indiánmisszionárius és princetoni dékán szintén a hetenkénti emlékvacsora mellett volt: „A Szentírásból eléggé világosan kitűnik, hogy a korai keresztyének minden hét első napján megemlékeztek szeretett Megváltójuk szenvedéséről és haláláról, és remélem, Krisztus Gyülekezetében ismét így lesz majd.”

4. Talán fölösleges említenünk, hogy az úrvacsora kizárólag *hívő keresztyének* számára adatott. Csak a megváltottak képesek behatolni annak szent jelentőségébe. Még a keresztyének is csak alapos önvizsgálat után vehetik magukhoz a jegyeket (1Kor 11,28). A bűneiket meg kell vallaniuk és el kell hagyniuk, mert csak így vehetik magukhoz méltóképpen ezeket (1Kor 11,21-22). Akik ilyen önvizsgálat nélkül vesznek részt az úrvacsorában, számíthatnak az Úr részéről történő fegyelmezésre (1Kor 11,27-32).

5. Jól tesszük, ha itt is gondolunk arra, hogy ehettjük úgy a kenyeret és ihatjuk úgy a bort, hogy közben nem gondolunk igazán az Urra. Megtörténhet, hogy ebből az ünnepélyes alkalomból *puszta szertartás* lesz, ha szívünk nem felel meg annak, amit jelképesen teszünk. Életünknek közösségben kell lennie Istennel, ha igazán engedelmeskedni akarunk az Ő szavának: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.”

Az imaközösség

1. A helyi gyülekezet összejöveteleiről nem sok tájékoztatást ad az Újszövetség. Tudjuk, hogy a keresztyének összegyülekeztek a közösség gyakorlására, imádkozásra, az Ige hirdetésére és a kenyér megtörésére (Csel 2,42), ezen túl azonban nem sokat közöl velünk az Írás. Ami az evangéliumról való bizonyágtételt illeti, azt – úgy látszik – egyes keresztyének végezték a gyülekezet határain kívül, mindenütt, ahol hitetlen embereket el lehetett érni, de természetesen mindig azzal a szándékkal, hogy az újonnan megtértet bevigyék egy helyi gyülekezet közösségébe.

2. A korai gyülekezet összejövetelei közül *bizonyára az imaközösség volt a legkiemelkedőbb*. Sőt, elmondhatjuk, hogy maga a gyülekezet egy imaközösség nyomán született (Csel 1,14), és utána is azt olvassuk, hogy a keresztyének „foglatatosak voltak... a könyörgésben” (Csel 2,42). Tulajdonképpen a gyülekezet egész története egyetlen nagy tanúságtétel arról, hogy Isten hűséges, és meghallgatja az imádságokat.

3. Gondoljunk állandóan arra, hogy a közös imádság nemcsak Isten jó tetszése szerint való, hanem az Úr jelenlétének különleges ígérete is fűződik hozzá. Ezt olvassuk a Máté 18,19-20-ban:

„Ismét mondom nektek: hogyha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön, minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nekik az én mennyei

Úr. Először, ahol két hívó ember együtt van, és közösen viszik kérésüket Isten elé, az bizonyosan meghallgatásra talál. Másodszor, hogy valahányszor keresztyének az Úr Jézus nevében összegyülekeznek, Ő maga közöttük van.

A probléma csak abban van, hogy mi ezt nem hisszük. Mert ha hinnénk benne, akkor imaközösségeink zsúfoltak lennének, és gyülekezeteink égnének a buzgóságtól az Úrért.

4. Amikor a közös imádságról van szó, először néhány elemi tényről kell beszélnünk.

- 4.1. Először is az imaközösségben egyszerre mindig *csak egy személy imádkozik hangosan*. A többiek hallgatnak, mégis mind imádkoznak. Az, akinek a hangját hallani lehet, az az egész összejövetel imádságát kifejezi. A többiek követik őt az imádságban, és az ő imádságát a magukévá teszik. Ez a szellemi egység az imádság végén elhangzó hangos „Ámen”-ben jut kifejezésre.
- 4.2. Másodszor: nagy a különbség *„az imádságról szóló beszéd” és az „imádság” között*. Semmi nem teheti oly gyorsan tönkre az imaközösséget, mint egy sor *„kiselőadás”, amely mögött nincs ott a szív kitárulkozása*. Gyakran csupán végigmegyünk egy sor üres kérésen, és imádságaink visszaperegnek a mennyezetről. Viszont gyakran igen frissítők az újonnan megtértek imádságai, mert ezek spontán törnek elő és őszin-

ték. A régebb óta keresztyének viszont gyakran beleesnek a maguk imasémájába, s ez Istennek nem tetszik, embereknek pedig nem használ.

Az olyan összejöveteleket, amelyeken a résztvevők csupán kötelességérzetből imádkoznak, tulajdonképpen meg kellene szüntetni.

4.3. Egy másik kerülendő veszélyt jelentenek a *hosszú imádságok*. Igaz, azt mondja az Írás: „Szüntelen imádkozzatok”, de ez senkit sem jogosít fel arra, hogy magának kisajátítsa az egész imaközösségre szánt időt. Ha rövid imádságok hangzanak el, amelyekben sok testvér részt vesz, akkor minden egyes jelenlevő belső részvétele erősödni fog.

4.4. Legyenek kéréseink *konkrétak*. Ne imádkozunk így: „Uram, ments meg még sok embert az egész világon”, hanem így: „Uram, kérem mentsd meg Dávid öcsémét.” S ha azután Dávid valóban hitre jut, tudjuk, hogy imádságunk meghallgattott, és felbátorodunk, hogy másokért is könyörögjünk név szerint.

5. Semmi ok nincs arra, hogy az imaközösség fárasztó legyen. Bőségesen akadnak konkrét kérések, amelyeket a kegyelem királyi széke elé vihetünk.

5.1. Imádkozunk a *felsőségért* név szerint is.

- 5.2. Imádkozzunk gyülekezetünk *betegjeiért*. Az Úr tudja, kik azok, de talán egyes testvérek nem, ezért nevezzük őket is nevükön.
- 5.3. Könyörögjünk meg nem tért *rokonainkért* és *ismerőseinkért*. Ne szégyelljük felsorolni a hozzánk közel állókat. Ha valóban szeretnénk, hogy megtérjenek, akkor a gyülekezet imádsága nagy segítség lehet.
- 5.4. Imádkozzunk a gyülekezet *véneiért*. Fontos feladattal vannak ezek felruházva, amely bölcsességet és türelmet kíván, ezért föltétlenül könyörögnünk kell értük.
- 5.5. Imádkozzunk a *misszionáriusokért*, akiket gyülekezetünk kiküldött. Ha időnként levelet váltunk velük, akkor konkrétan ismerjük gondjaikat és szükségüket.
- 5.6. Imádkozzunk a *vasárnapi iskoláért*, vezetőjéért, munkatársaiért és azokért a gyermekekért, akiket ott Isten Igéjére tanítanak.
- 5.7. Imádkozzunk a *szegényekért*. Ha ezáltal a jelenlevők közül valakit esetleg zavarba hoznánk, akkor jobb, ha elhagyjuk a nevét.
- 5.8. Imádkozzunk a gyülekezetünkből *katonai szolgálatot teljesítő fiatalokért*, akiknek veszélyekkel és kísértésekkel kell megküzdeniük, és igencsak rá vannak utalva imádságunkra.
- 5.9. Imádkozzunk mindazokért, akik az *Úr munkájában állnak*, mint pl. az evangélistákért és a tanítókért.

Imádságunkban minden alkalommal legyen *hálaadás*. Erről a Filippi 4,6 nyomatékosan szól:

„Semmi felől ne aggódjatok, hanem imádságokban és könyörgésekben minden alkalommal *hálaadással* tárjátok fel kívánságaitokat Isten előtt.”

Az Úr elvárja, hogy népe hálás legyen. Aki nem hálás az Úr minden jóságáért, az vétkezik.

6. Vannak-e vajon *imádságunk meghallgattatásának feltételei*? Természetesen, mégpedig:

6.1. Először is *Krisztusban kell maradnunk*. Ő mondta: „Ha énbennem maradtok, és az én beszédeim bennetek maradnak, kérjetek, amit csak akartok, és meglesz az nektek” (Jn 15,7). Krisztusban maradni azt jelenti: parancsolatait megtartani, akaratát cselekedni, Igéjének engedelmeskedni.

6.2. Másodszor: *imádságaink legyenek egybehangzóak az Ő akaratával*:

„És ez az a bizodalom, amellyel Őhöz vágyunk, hogy ha kérünk valamit az Ő akaratára szerint, meghallgat minket” (1Jn 5,14).

Mivel Isten akarata a Szentírásban található, kéréseink feleljenek meg az Igének. Ezért jó, ha a Biblia szavaival imádkozunk.

ni fogtok az Atyától az én nevemben, megadja nektek” (Jn 16,23).

Ha valóban őszintén könyörgünk az Ő nevében, az olyan, mintha Ő maga vinné kéréseinket Isten elé.

- 6.4. Végül *indítékainknak tisztának kell lenniük*. Jakab emlékeztet rá, hogy ha valamit kérünk, és azt nem kapjuk meg, akkor rosszul kérünk, mert kedvtelésünkre akarjuk tékozolni azt (Jak 4,3). Ha indítékaink önzők és bűnösök, egyáltalában nem is várhatunk meghallgattatásra.

7. Mielőtt a témát befejezzük, hadd említsünk néhány dolgot, amelyre ügyelnünk kell, ha azt akarjuk, hogy az imaközösségünk valóban a „gyülekezet erőműve” legyen.

- 7.1. Ne imádkozzunk például azért, hogy *mások lássák és hallják*. Ez a képmutatók szokása, akik megállnak az utcák szögletén imádkozni, hogy mutogassák magukat (Mt 6,5).
- 7.2. *Azután: ne kérjünk Istentől olyasmit, amit mi magunk is megtehetünk*. Ne kérjük arra Istent, hogy hozza el a hitetleneket a gyülekezetbe. Isten tőlünk várja, hogy mi hívjuk meg, és hozzuk el őket.
- 7.3. Óvakodjunk attól, hogy *olyasmiért könyörgjünk, amiről pontosan tudjuk, hogy*

nincs rá szükségünk. Isten olykor még az ilyen kérést is teljesíti, de vele együtt megszegényíti lelkünket (Zsolt 106,15).

7.4. *Ne csüggedjünk, ha imádságunk nem talál azonnal meghallgatásra.* Ő soha nem siet el a kérés teljesítését, mert nem akar minket megfosztani az Őreá várás áldásától. De nem is késik el, nehogy attól tartsunk: talán hiába hittünk.

7.5. Ha azután Isten talán nem úgy hallgatja meg imádságunkat, ahogy azt mi kértük, akkor gondoljuk meg a következőket: *az Úr fenntartja magának a jogot, hogy valami jobbat adjon annál, mint amit kértünk.* Mi sokszor nem tudjuk, mi az, ami számunkra a legjobb, de Ő tudja, és ezért sokszor többet és jobbat ad annál, mint amit kérni vagy elgondolni tudunk.

Végezetül hangsúlyozzuk, hogy *a gyülekezetben valóságos fejlődés nem következhet be imádság nélkül.* Végezhetjük a gyülekezeti rutinmunkát, még látszateredményeink is lehetnek, de imádság nélkül semmi olyan nem történik, ami valóban Isten dicsőségét szolgálja. Ha ezt nem tanuljuk meg a Szentírásból, akkor hamarosan meg kell tanulnunk majd a bekövetkezett nyomorúságból.

A gyülekezetéről szóló tanulmány nem lehet teljes anélkül, hogy ne foglalkoznánk azzal a témával: miként gondoskodik Isten a gyülekezet vezetéséről és gondozásáról. Ez a feladat az ún. *felvigyázókra* vagy *vénekre* hárul.

1. Mindjárt az elején tisztában kell lennünk néhány dologgal:

1.1. Először is világosan meg kell különböztetnünk a gyülekezet újszövetségi értelemben vett felvigyázóját (ezt a szót némely bibliafordítás – így a Károli is – „püspök”-nek adja vissza) a „püspök” címtől, ahogy azt ma használják. Az apostoli kor gyülekezeteiben a felvigyázó (előljáró vagy „püspök”) egyike volt a gyülekezet ama érett keresztyén személyiségeinek, akik törődtek a gyülekezet szellemi állapotával. Ma a nagy keresztyén felekezetekben a „püspök” felszentelt méltóság, akinek hatalma alá tartozik számos gyülekezet.

Az Újszövetségben a „*püspök*” szónak soha nem volt olyan jelentése, ahogyan azt ma használják, tehát nem jelentett *szellemi méltóságot*. Sem az 1Timóteus 3-ban, sem sehhol az Újszövetségben nem jelöl olyasvalakit, aki egy egész egyházmegye vagy -kerület élén áll, azaz felügyeletet gyakorol egy számos gyülekezetet magában foglaló

nagy terület fölött, és annak egész papsága fölött.

- 1.2. Az újszövetségi felvigyázók („püspökök”) nem alkottak olyan csoportot, amely közbenjáró lett volna Isten és az emberek között. Talán hogy egy ilyen jövőbeni vakmerőségnek elejét vegye, azért említi Isten Igéje elsőnek a szenteket, és csak azután a felvigyázókat („püspököket”):
„...minden szenteknek a Krisztus Jézusban... a püspökökkel és diakónusokkal egyben” (Fíl 1,1).
- 1.3. Az Újszövetség számára szellemi területen mindenféle hierarchia vagy hivatalnokság teljesen idegen. Nem hangzatos címekre és magas tisztségekre kell törekednünk, hanem az Isten népe közötti alázatos szolgálatra. Ezért olvassuk: „Ha valaki püspökséget kíván, jó dolgot (munkát) kíván” (1Tim 3,1). A felvigyázói szolgálat munka, nem pedig méltósággal járó tisztség.
- 1.4. Végül, még mindig bevezetésként megjegyezzük, hogy a „felvigyázó” (püspök) és a „vén” (presbiter) megjelölés az Újszövetségben mindig egy és ugyanazt a személyt jelöli. Ezt nagyon egyszerűen kimutathatjuk, ha az Írást az Írással egybevetjük:
- 1.4.1. A Cselekedetek 20,17-ben Pál magához hívhatja Milétusba a gyülekezet „véneit” (presbitereit). Ugyanezeket a „véneket” a 20,28-ban már „felvigyázóknak” (püspököknek) nevezi.

kel szemben támasztott kívánalmakat, már „püspök”-ről beszél (1,7), ami megint azt jelenti, hogy a presbiter és püspök ugyanaz a személy.

2. Foglalkozunk most azzal a kérdéssel, hogyan válasszuk ki, ill. állítsuk szolgálatba a véneket.

- 2.1. Végső soron csakis a Szent Szellem tehet egy férfit vénné vagy felvigyázóvá (Csel 20,28). Akármilyen ünnepélyes összejövetelen is jelöli ki a gyülekezet a presbitereket vagy véneket, a szavazati többség előjárói szívet nem tud nekik adni.
- 2.2. A Szentírás szerinti rend úgy látszik az, hogy Isten tesz férfiakat felvigyázókká; és miközben szolgálatukat végzik, a gyülekezet fölismeri és elismeri bennük az Istentől rendelt felvigyázókat.
- 2.3. Arra az ellenvetésre, hogy Pál és mások is rendeltek előjárókat (Csel 14,23; Tit 1,5), nagyon egyszerű a válaszuk: ez abban az időben történt, amikor még az Újszövetség a mai írásos formájában nem állt a gyülekezetek rendelkezésére. Mivel pedig nem voltak még a vének minősítésére vonatkozó írásbeli rendelkezések, ezért a gyülekezetek az apostoloktól vagy azok közvetlen megbízottaitól függtek ezen a téren.

Azt is figyelembe kell vennünk, hogy Pál a gyülekezet első meglátogatásakor sohasem rendelt véneket. Mindig várt, amíg az Istentől rendelt vének szolgálatuk által nyilvánvalóvá tették, hogy oda valók. Azután választotta ki őket a gyülekezet általi elismertetésre.

3. A Szentírás az igazi felvigyázók vagy vének „képestésére” nézve nem hagy minket tanácstalanságban. Ezeket a szükséges tulajdonságokat az 1Timóteus 3,1-7-ben és a Titus 1,6-9-ben találjuk meg, és a következőkben foglalhatjuk össze:

- 3.1. Először is a felvigyázónak *feddhetetlennek* kell lennie. Nevéhez nem tapadhat szenny. Ez nem jelenti azt, hogy bűn nélkül való, de legyen feddhetetlen. Ha valaki ellen bebizonyíthatóan vádat lehet emelni, az nem töltheti be a felvigyázói tiszteletet.
- 3.2. Másodszor: *egy feleségű férfinak* kell lennie. Vannak, akik ezen azt értik, hogy legyen házasember. Mások úgy gondolják, hogy akinek több felesége volt, az nem lehet előljáró. Ez utóbbi valóban így van, de az előbbivel kapcsolatban nem lehetünk dogmatikusak.
- 3.3. *Meggondoltnak* kell lennie, azaz nem szabad pillanatnyi indulataira hallgatnia, hanem *uralkodnia kell önmagán*. Sokan képtelenek mérsékelni magukat, mindig a szélsőségekre hajlamosak. Az

- tével mutassa meg, hogy a keresztyénség nem egyszerűen kellemes időtöltés, felszínes játék. A vénnek foglalkoznia kell az élet és a halál kérdéseivel.
- 3.5. Az előljáró legyen *mérsékletes* (erkölcsös), vagy másként kifejezve: „*rendszerető*”. Hanyagság, kétes értékű módszerek nem illőek ahhoz az emberhez, aki olyan házban szeretne szolgálni, amelyben rendnek kell uralkodnia.
- 3.6. Továbbá azt olvassuk, hogy legyen *vendégszerető*. Háza mindig nyitva álljon Isten gyermekei előtt. Hasonlítsa a betániai Lázár, Márta és Mária házához – ahol az Úr Jézus is szívesen tartózkodik.
- 3.7. A felvigyázó *legyen alkalmas a tanításra*. Még ha nem is kimagaslóan tehetséges tanító, de legyen annyira jártas a Szentírásban, hogy segíteni tudjon Isten népének, ha problémák merülnek fel.
- 3.8. *Ne legyen részeges*. Aki még az étvágyán sem képes uralkodni, az nem érdemli meg, hogy a gyülekezetben bizalmi helyet foglaljon el.
- 3.9. *Ne legyen verekedő*. Szó szerinti fordításban: nem alkalmazhat erőszakot senkivel szemben. Összeférhetetlen az a presbiteri tiszttel, hogy valaki megverje a szolgáját.
- 3.10. *Ne legyen rút nyereségre vágyó*. Az igazi felvigyázó tudja, hogy a pénzt csak az Úr

és az Ő ügyének érdekében használhatja. Önmagának mond ellent a mohó, pénzsóvár keresztyén ember.

- 3.11. *Legyen szelíd és türelmes.* Mestere szelíd volt, és nem több a tanítvány az ő Mesterénél. A szelídség és a türelem a világ szemében talán ma már nem számítanak erénynek, de még mindig azok Isten országában.
- 3.12. *Ne legyen versengő (viszálykodó).* Vannak, akik a legkisebb, jelentéktelen ügyben is készek a viszálykodásra. A felvigyázó nem lehet ilyen.
- 3.13. *Ne legyen pénzsóvár.* Ne akarjon olyasmit megszerezni, amit Isten nem neki rendelt. Ezért a pénzsóvárgás bálványimádás, mert az ember akarátát Isten akarata fölé helyezi.
- 3.14. *Igazgassa jól a maga háznépét,* nevelje gyermekeit engedelmisségben és tisztességben (tehát gyermekei legyenek hívők és nem kicsapongók). Hogy miért, az kézenfekvő:
„Mert ha valaki az ő tulajdon házát nem tudja igazgatni, mi módon visel gondot az Isten gyülekezetére?” (1Tim 3,5).
- 3.15. *Ne legyen újonnan megtért.* Erre utal már a tisztség elnevezése is: „vén”. Szellemileg legyen érett. Lehet valaki életévei szerint koros, ugyanakkor mégsem alkalmas szellemi felvigyázásra, mert nincs kellő tapasztalata a keresztyén életben. Fennáll

lág úgy ismerje, mint valóban keresztyén embert.

- 3.17. Ne legyen *hatalmaskodó* és *hirtelen haragú*, hanem szeresse a jót. Legyen igaz és szent. Végül álljon meg szilárdan az Ige megbízható tanítása mellett, vagyis legyen képes védelmezni a hitet.

Összefoglalva a vénekkel kapcsolatos kívánalmakat, elmondhatjuk: tudja fegyelmezni önmagát, házanépét, és legyen Isten igazságáért küzdő harcos.

Gondoljuk meg: a Biblia nem mondja, hogy az előljáró legyen felszentelt, hivatásos pap. Azt sem mondja, hogy legyen egyetemi oklevele. Társadalmi szerepének sincs semmi jelentősége. Nem kell sikeres üzletembernek lennie. Nem szól a Biblia külső megjelenéséről vagy bankbetétje nagyságáról egy szót sem. Lehet valaki púpos, jelentéktelen, vagy öreg utcaseprő, ugyanakkor a gyülekezet véne. Napjaink gyülekezeteinek kétségkívül egyik legnagyobb problémája, hogy szellemileg alkalmatlan emberek kerülnek gyülekezeti előljárói tisztségbe. Ha pl. valaki sikeres üzletember, beültetik a gyülekezet egyik előljárói székébe, holott hívő élete egyenlő a nullával. S az eredmény: a gyülekezetben esetleg sok pénz gyűlik össze, ugyanakkor nagy a hiány szellemi erőben.

4. A vének (presbiterek) feladatai

- 4.1. Először is *Isten nyájának legeltetése* (1Pt 5,2; Csel 20,28). Ezt Isten Igéjének hirdetése által teszik. Ennek nem kell föltétlenül nyilvános szolgálatnak lennie, hanem a családlátogatás is ez.
- 4.2. Másodszor, végeznie kell a *felvigyázó munkáját*; „*gondot viselvén arra*” (1Pt 5,2). Mit jelent ez? Az igehely további szövege elmondja, hogy mit foglal ez magába, és mit *nem* foglal magában:
 - 4.2.1. Nem jelenti azt, hogy valaki kényszerből szolgál. *Készszéges* szolgálat legyen.
 - 4.2.2. Nem jelenti azt, hogy valaki anyagi érdekből szolgál. „*Nem rút nyerészkedésből, hanem jóindulattal*”.
 - 4.2.3. Nem jelenti azt, hogy uralkodik Isten tulajdona fölött. A presbiter *nem diktátor*, nem rabszolgahajcsár, nem tábornok.
 - 4.2.4. Jelenti azonban azt, hogy *példaképe a nyájnak*. Jól gondolja meg a vén, hogy a Jó Pásztor nem hajtja a nyájat, hanem vezeti. Ugyanezt kell tenniük a bojtároknak is. Emberileg nézve egyszerűbb lenne, ha lenne a gyülekezetben egy központi emberi tekintély, amely valamiféle főhadiszállásról parancsokat osztogatna, és kényszerítene a gyülekezet tagjait az engedelmességre. Csakhogy nem ez Isten útja. A presbiter azzal visel gondot a nyájra, hogy a nyáj példaképe.

akik istenfélő férfiak, akik életükben az Urat teszik az első helyre, és akik az Úr Jézus kegyelmét sugározzák, akkor ott számíthatunk arra, hogy a gyülekezet egészséges, szellemi töltésű lesz. De ahol a vének belekeverednek a világ dolgaiba, anyagi érdekeikért harcolnak, és túlságosan elfoglaltak ahhoz, hogy az Igét olvassák és imádkozzanak, ott a nyáj is hideg és élettelen lesz.

4.4. Azt mondja továbbá az Ige a vénekről, hogy *fogadják be a gyöngéket*:

„Mindenestől megmutattam nektek, hogy ily módon munkálkodva kell az erőtlenekekről gondot viselni, és megemlékezni az Úr Jézus szavairól, mert Ő mondta: jobb adni, mint venni” (Csel 20,35).

Ebből világosan látszik, hogy anyagilag is támogatniuk kell az ínségeseket. Ez igen érdekes: ahelyett, hogy a nyájból élnének, a maguk jövedelmét meg kell osztaniuk a nyájukkal.

4.5. Végül az előljáró *intsen, feddjen, buzdíttson* (2Tím 4,2; Tít 1,13; 2,15). Mindaz, ami ellenáll a hitnek, azt utasítsa vissza teljes tekintélyével. Akik nem az egészséges tudományt vallják, azokat győzze meg és intse. A presbiter komólyan kiáll a hitért.

5. Milyen magatartást tanúsítson a gyülekezet a vénekkel szemben?

Az 1Timóteus 5,17-18-ból világosan kiderül, hogy egyes presbitereket a gyülekezet anyagilag is támogattott:

„A jól forgolódo presbiterek kettős tisztességre méltattassanak, főként akik a beszédben és a tanításban fáradoznak. Mert azt mondja az Írás: A nyomtató ökörnek ne kösd be a száját; és: Méltó a munkás a maga jutalmára.”

Ugyanolyan világos, hogy mások viszont megdolgoznak a megélhetésükért: erre a példa maga Pál (1Kor 4,12).

A gyülekezet ne fogadjon el vádat presbiter ellen, csak két vagy három tanú bizonyoságtételére (1Tim 5,19).

Azonfelül a gyülekezet becsülje meg előljáróit és engedelmeskedjék nekik:

„Kérünk továbbá titeket, testvérek, hogy becsüljétek azokat, akik fáradoznak közöttetek, és előljáróitok az Úrban, és intenek titeket, és az ő munkájukért viseltessetek irántuk megkülönböztett szeretettel” (1Tesz 5,12-13).

„Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról, akik szólták nektek az Isten beszédét, és figyelmeztvén az ő életük végére, kövessétek hitüket. Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz” (Zsid 13,7-8).

„Engedelmeskedjétek előljáróitoknak, és fogadjatok szót, mert ők vigyáznak lelkeitekre, mint számadók; hogy ezt örömmel műveljék, és nem bánkódva, mert ez nektek nem használ” (Zsid 13,17).

A diakónusok

A felvigyázókkal foglalkozó tanulmányunkban láttuk, hogy azok feladata Isten házának szellemi gondozása és felügyelete. Azt is megtudtuk, hogy a felvigyázókat „vén”-eknek is nevezték, és hogy az Újszövetség szerint egy-egy gyülekezetben több felvigyázó (püspök) is volt, viszont sohasem volt egyetlen felvigyázó (püspök) több gyülekezet fölé rendelve.

Lássuk most a *diakónusokat*, kik ők, és mi a feladatuk.

1. A „diakónus” szó jelentése egyszerűen „szolga” – olyan ember, aki bizonyos szolgálatot végez. Az Újszövetségben gyakran találjuk ezt a szót ebben az általános jelentésében. Így pl. a Róma 13,4 „diakónusnak” nevezi az államilag kirendelt tisztviselőket, mégpedig: Isten szolgájának. Fébét a kenkréabeli gyülekezet diakonisszájának mondja (Róm 16,1). Sőt, Krisztusról magáról is azt írja a Róma 15,8, hogy „szolgája (diakónusa) lett a körülmetélkedésnek Isten igazságáért (valóságáért)”.

Idők folyamán ez a név annak a hét férfinak a tisztségét jelölte, akiket a gyülekezet választott azért, hogy gondoskodjanak az anyagi javak elosztásáról (Csel 6,1-7). Jelentése azonban voltaképpen ennél sokkal több. Mindazok, akik nem kifejezetten

presbiterek, ugyanakkor a helyi gyülekezetben szolgálatot végeznek, „szolgák” (diakónusok).

2. Ha a diakónusok feladatát részleteiben sehol nem sorolja fel az Újszövetség, a diakónussal szembeni *kívánalmakat* világosan tárja elénk az 1Tímóteus levél:

„Hasonlóképpen a diakónusok tisztességesek legyenek, nem kétnyelvűek, nem sok borivásba merültek, nem rút nyereségre vágyók; kiknél megvan a hitnek titka tiszta lelkiismerettel. És ezek is először megpróbáltassanak, azután szolgáljanak, ha feddhetetlenek. Feleségeik hasonlóképpen tisztességesek, nem patvarkodók, józanok, mindenben hívek legyenek. A diakónusok egy feleségű férfiak legyenek, akik gyermekeiket és tulajdon házaikat jól igazgatják. Mert akik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek maguknak, és sok bizodalmat a Jézus Krisztusban való hitben” (3,8-13).

- 2.1. Az első követelmény tehát a *tisztesség*. A könnyelmű és felületes ember aligha nyeri meg azok bizalmát, akiknek szolgál.
- 2.2. Azután *ne legyen kétnyelvű*. Vagyis legyen gerinces. Ne beszéljen az egyik embernek így, a másiknak úgy. A becsületesség és egyenesség elengedhetetlen. Kivált akkor, ha szolgálata pénzzel kapcsolatos, rendkívül gondosan kell eljárnia, hogy a gyanúnak vagy a bizalmatlanságnak még az árnyéka se eshessék rá.
- 2.3. *Ne legyen sok borivásba merült*. Az iszákos emberben senki sem bíz. A tapasztalat

adottság kerülni az istentől szöve bizony-
ságtételt.

- 2.4. *Ne legyen rút nyereségre vágyó* (számos követelmény azonos a felvigyázó iránt támasztottakkal). A pénzsóvárság az ördög csapdája. Ha az ember szíve nagy gazdagság felhalmozására törekszik, ez a szenvedély annyira elragadhatja, hogy életének minden más tevékenységét ennek rendeli alá. Immár nem Isten országa és az Ő igazsága van nála az első helyen, és az Isten számára végzett munkája hanyag és értéktelen lesz.
- 2.5. Legyen meg a diakónusnál *a hit titka tiszta lelkiismerettel*. Ez igen fontos. Nem elég, ha ismeri az igazságot, hanem ezt az igazságot tiszta lelkiismerettel meg is kell valószínűsíteni. Himenéus, Alexander és Filétus is ismerték az igazságot, de játszani kezdtek a bűnnel, azaz a tévtanításokkal (2Tim 2,17), és így fokozatosan elnémították lelkiismeretük hangját, és a hit dolgában hajótörést szenvedtek (1Tim 1,19-20). Az érzékeny lelkiismeretet semmi nem pótolja, amely azonnal fölismeri, mi nem tetszik Istennek, és azonnal állást foglal az Úr mellett a szóban forgó dologgal szemben.
- 2.6. Azután pedig ezt olvassuk: „És ezek is *először megpróbáltassanak*, azután szolgáljanak, ha feddhetetlenek.” Igen fontos isteni alapelv ez. „*Először megpróbáltassanak.*”

Egy másik helyen ezt olvassuk: „A kézrátévést el ne hirtelenkedd” (1Tim 5,22). Mindannyiunknak szükségünk van erre a figyelmeztetésre. Mindnyájan hajlamosak vagyunk arra, hogy engedjünk mások befolyásának. Egy idő után azonban rájövünk, hogy elsiettük a dolgot. „Nem mind arany, ami fénylik.” Kellő alap híján ítéltünk.

2.7.

A diakónusok iránti következő kíváncsi feleségeikkel látszik kapcsolatban lenni. Azt olvassuk: *„Feleségeik hasonlóképpen tisztességesek, nem patvarkodók, józanok, mindenben hűvek legyenek.”*

Egy másik, szerintünk pontosabb fordítás azonban így szól: *„Az asszonyok hasonlóképpen tisztességesek...”* stb. Eszerint itt nem föltétlenül a diakónusok feleségéről, hanem inkább azokról a nőkről van szó, akik maguk is szolgálók. Ilyen „diakonissza” volt pl. Fébé (Róm 16,1).

Érthetetlen lenne, hogy miért kívánnak meg a diakónusok feleségétől ilyen különleges tulajdonságokat, holott a felvigyázók feleségénél ilyesmit nem említ az Ige.

Nagyon egyszerűen megoldódik viszont ez a probléma, ha úgy értjük ezt a verset, hogy azokra az asszonyokra vonatkozik, akik a helyi gyülekezetben szolgálnak (mások szerint ez a felsorolás vonatkozik a felvigyázók feleségeire éppúgy, mint a diakónusokéra).

tekintélye a gyülekezetben.

3. A *diakónus jutalma* kétszeres. Ha valaki jól szolgál, „szép tisztességet szerez magának”. Elnyeri hívó testvéreinek bizalmát, és szellemi téren előttük tekintélye lesz, valamint jutalom tekintetében reménységgel várhatja azt a napot, amikor megjelenik Krisztus ítélőszéke előtt.

Másodszor, „sok bizodalmat (szerez) a Jézus Krisztusban való hitben”. Természetesen a világ nem értékeli az efféle jutalmakat: túlságosan elvontnak, elmosódottnak, bizonytalannak tartja ezeket. Isten gyermeke számára azonban ez a jutalom drágább, mint az arany vagy a drágakő.

Ami a *diakónusok anyagi támogatását* illeti, ugyanolyan alapelv alapján történik, mint a felvigyázóké. Vannak, akik egyidejűleg valamilyen világi hivatást folytatnak, és így gondoskodnak a maguk eltartásáról. Mások viszont egészen az Úr szolgálatának szentelik magukat, és ezekre nézve érvényes az alapelv:

„Ekképpen rendelte az Úr is, hogy akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek” (1Kor 9,14).

„Aki pedig az Igére taníttatik, közölje minden javát tanítójával” (Gal 6,6).

4. A diakónusokkal kapcsolatos fejtegetésünk végén utaljunk ismét a Filippi 1,1-re. Eszerint Isten gyülekezetében háromféle ember van – szentek, felvigyázók (püspökök) és diakónusok. Figyelemre méltó, hogy az Ige semmiféle más osztályozást nem

ismer. Először a szentek, azután a felvigyázók (püspökök), azután a diakónusok. Hogy ez mennyire fontos, azt hangsúlyozza Barnes, az Újszövetséghez írt kommentárjában:

„Az Újszövetségben nincs »három klerikális osztály«. Pál apostol ebben a fejezetben (1Tim 3) kifejezetten azoknak a jellemző vonásairól szól, akik a gyülekezetben a felelősséget viselik, de csak kettőt említ: »felvigyázót« (püspököt) és »diakónust«. Az előbbiek az Ige szolgálói, akik felelősek a gyülekezet szellemi életéért; az utóbbiak, a diakónusok, a szolgálattelvők, akikkel kapcsolatban semmi utalás nincs arra, hogy igehirdetői szolgálatot töltenének be –, tehát nincs »harmadik osztály«. Nincs is semmi nemű utalás bárkire is, aki a felvigyázók (püspökök) és diakónusok »fölé« rendeltetett volna. Mivel itt Pál apostol kifejezetten a gyülekezet szervezetére nézve ad utasításokat, elképzelhetetlen a kihagyás, ha véleménye szerint létezett volna »egyházi méltóságok« osztálya. De miért nem említi őket? Miért nem utal egyáltalán a velük kapcsolatos kívánalmakra. S ha maga Timóteus ilyen »méltóság« lett volna, nyilvánvalóan szólt volna arról is, hogy az ilyen hivatalt hogyan lehet átruházni másokra. És Pál apostol részéről az *udvariasság* követelménye lett volna, hogy utaljon Timóteus ilyen hivatalára, ha lett volna neki ilyen.”

Természetes tehát, hogy az újszövetségi gyülekezetben csupán felvigyázók és a diakónusok voltak, mert különben Pál apostol említést tett volna róla. Napjaink egyházi rendszerének hatalmas hierarchiája nyilvánvalóan a felvigyázók és diakónusoktól származik, és nincs köze Ie-

1. A gyülekezet pénzforrása

Az egész Újszövetség közvetlenül és közvetve arról beszél, hogy a gyülekezet saját tagjai adják össze az anyagi eszközöket. A legcsekélyebb utalás sincs arra, hogy a gyülekezeten kívül álló hitetlenek részt vennének a gyülekezet támogatásában. Az adakozás az istentisztelet része, és ezért azoknak a kiváltsága, akiket Krisztus az Ő drága vérében megváltott. Nincs utalás arra sem, hogy valamely gyülekezetet egy vagy több szomszéd gyülekezet, vagy egyházi, vagy állami szerv anyagilag támogathatna. Minden helyi gyülekezetnek önmagát kell eltartania.

A gyülekezet pénzügyeinek e fontos tárgykörében az Újszövetség legfontosabb tanításait a következőképpen vázolhatjuk fel:

- 1.1. *A keresztyén ember minden java Istené.*
A hívő ember sáfár, aki minden javát a lehető legjobb módon az Úr dicsőségére fordítja (vö. Lk 16,1-12). F. B. Meyer azt írja ezzel kapcsolatban:
„Legyünk sáfárok. Azaz a mi Urunk pénzét ne gyűjtögessük a magunk számára, hanem mindazt, ami nem közvetlenül szükséges a magunk és családjunk fenntartására, az Ő ügyére fordítsuk, ott, ahová Isten állított bennünket. És ezen a téren legfőbb célunk az legyen, hogy az anyagi javainkat a lehető legjobban használjuk fel az Úr

ügyére, hogy majdan boldogan adhassunk számat neki, az Ő visszajövelekor.”

- 1.2. *A keresztyén ember adakozzék az Úr ügyére.*
- 1.2.1. *Mikor adakozzék?* „A hét első napján mindegyitek tegye félre magánál, amit sikerül összegyűjtenie” (1Kor 16,2).
- 1.2.2. *Mennyit adjon?*
- 1.2.2.1. „Amit sikerül összegyűjtenie” (1Kor 16,2).
- 1.2.2.2. *Ahogy Krisztus adott, aki gazdag lévén, szegény lett értünk, hogy mi az Ő szegénysége által meggazdagodjunk* (2Kor 8,9). Ő a példaképünk.
- 1.2.2.3. *A szegénységünkől adjunk, ne a fölöslegünkől* (Mk 12,44).
- 1.2.2.4. *Röviden: a keresztyén adjon nagylelkűen. Az izráelita ember minimuma a tized volt. De a tizeden felül még áldozati ajándékot is adott. Egyetlen keresztyén ember se érje be azzal, hogy a kegyelem alatt csak annyit adjon, amennyi a törvény alatt a minimális követelménynek megfelelt.*
- 1.2.3. *Hogyan adjon?*
- 1.2.3.1. *Először önmagát adja az Úrnak* (2Kor 8,5), és ezzel ismerje el, hogy mindene az Úré.
- 1.2.3.2. *Szeretettel adakozzék* (1Kor 13,2), különben mindenféle adakozás értéktelen.
- 1.2.3.3. *Titokban* (Mt 6,1-4) történjék – hogy ne tudja a bal keze, mit tesz a jobb keze –, hogy az ismert szólással éljünk.
- 1.2.3.4. *Jókedvűen és ne kényszerűségből* (2Kor 9,7)

A szegényeknek (Csa 2,44-45, 4,31-37). Az igazi szellemi közösség külső kifejezése volt ez. Az adakozás ilyen formáját ugyan az Ige nem ajánlja kifejezetten, de azért ez világosan szól arról, hogy a Szent Szellemmel beteljesedett hívő ember minden valóságos szükségre nagylelkűen kész adakozni.

1.2.4. *Mi ezért a jutalom?*

1.2.4.1. Ha hűek vagyunk a hamis mammonnal (azaz a pénzgazdálkodásunkban), akkor Isten valóságos gazdagsággal (szellemi kincsekkel) ajándékoz meg (Lk 16,11).

1.2.4.2. A gyümölcs sokasodik az adakozó haszná-
ra (Fil 4,17). Mennyei kincse lesz (Mt 6,19-21), mert adománya „kedves, jóillatú, Istennek tetsző áldozat” (Fil 4,18).

1.3. *Akik a gyülekezet pénzügyeit intézik, azoknak minden gyanún felül álló módszerrel kell azt tenniük. „Mert gondunk van a tisztességre, nemcsak az Ur előtt, hanem az emberek előtt is” (2Kor 8,21). Az adományok összegyűjtéséért legalább két férfi legyen felelős. A Cselekedetek 6,1-6-ban olvassuk, hét férfit választottak, hogy gondoskodjanak a gyülekezet adományainak szétosztásáról az özvegyasszonyok között. A levelek nem tartalmazzak pontos számot arról, hány személy kezelje a gyülekezet pénzét, de az 1Korintus 16,3-4-ből és a 2Korintus 8,18-19-ből világosan kiderül, hogy egy sze-*

mélynél többet bíztak meg ezzel a szolgálattal. Az első helyen Pál azt mondja, hogy az adományokat a gyülekezet által megbízhatónak tartott emberek vigyék Jeruzsálembe, sőt, ha szükséges, ő maga is velük megy. Figyeljük az 1Kor 16,3 és 4-ben a többes számot. A másik helyen arról ír Pál, hogy egy másik testvért is választottak számára útitársnak, adományaik átadása céljából.

2. A gyülekezet pénzének felhasználása

Az Újszövetség a gyülekezet pénzének felhasználására három fő területet jelöl meg: a gyülekezet özvegyei, a szegény hívők és azok számára, akik teljes idejükkel az Ige hirdetésének és tanításának szolgálatában állnak.

- 2.1. *Az özvegyek számára* (Csel 6,1-6). Ahhoz, hogy valakit „valóban özvegy”-nek tekinthessenek (1Tím 5,3-16), az asszonyoknak a következő követelménynek kellett megfelelniük:
 - 2.1.1. Magányosak, tehát rokonaik, akik támogatnák őket, nincsenek, így szükségükben teljesen az Úrra vannak utalva (4.5.16. v.).
 - 2.1.2. Legalább hatvanévesnek kell lenniük.
 - 2.1.3. Ismertek legyenek:
 - 2.1.3.1. jó cselekedeteikről,
 - 2.1.3.2. hogy mintaszerű édesanyák,
 - 2.1.3.3. vendégszeretetükről,

2,10; Róm 12,13), és ószövetségi népének jóléte szorosan összefügg azzal a móddal, ahogyan a rászorult testvérrel bánik (5Móz 14,29).

Kr. u. 45 körül szegénység sújtotta a júdea-beli keresztyének nagy részét. Ennek oka egyrészt a nagy üldöztetés, másrészt az általános éhínség volt. Az antióhiai hívők Barnabás és Saulus keze által küldtek segítséget júdeabeli testvéreiknek (Csel 11,27-30). Pál arra biztatja a korintusi gyülekezetet, hogy ugyanezt tegye (1Kor 16,1-3; 2Kor 8 és 9). Ugyanígy mi is felelősök vagyunk a szegényeken való segítségért. Az Úr Jézus mondta: „Szegények mindenkor lesznek veletek” (Mk 14,7). Jó dolog, ha a gyülekezetnek vannak szegény tagjai, akikről Isten színe előtt való jó lelkiismerettel gondoskodhat. Barnes utal arra, hogy csodálatos út a keresztyének számára ahhoz, hogy egyé legyenek és megelőzzenek mindenféle belső viszályt, ha a szegényekről való gondoskodás közös feladata összekapcsolja őket.

Ugyanakkor nem felelős a gyülekezet azokért, akik azért szegények, mert nem akarnak dolgozni. Ilyen esetekre érvényes az isteni alapelv: „Aki nem akar dolgozni, az ne is egyék” (2Tesz 3,10).

2.3. *Azok számára, akik teljes idejükkel az Urat szolgálják.*

2.3.1. Isteni alapelv, hogy akik az Igét hirdetik vagy akik tanítanak, azok igényt tarthatnak a szentek részéről jövő támogatásra: „Aki pedig az Igére taníttatik, közölje minden javát tanítójával” (Gal 6,6 vö. még 1Kor 9,4-14; 1Tim 5,17-18).

2.3.2. Pál apostol ugyanakkor kétkezi munkájával kereste kenyerét, helyett, hogy támogatást fogadott volna el a gyülekezetektől (Csel 18,3). Ezt a következőkkel indokolta:

2.3.2.1. Hogy az efézusiaknak példát adjon, és így támogassák ők is a gyöngéket, és tapasztalják meg az adás áldásait (Csel 20,33-35).

2.3.2.2. Hogy korintusi kritikussai ne vádolhassák anyagiassággal (2Kor 11,7-12).

2.3.2.3. Hogy ne terhelje a tesszalonikai hívőket a maga eltartási költségeivel (1Tesz 2,9; 2Tesz 3,7-8). Ezek ugyanis szegények voltak, s ráadásuk üldözték is őket.

2.3.3. Pál dicséri a filippi gyülekezetet a neki nyújtott segítségért. Figyeljük meg, hogy Pál a kölcsönös adás és elfogadás közösségét nem a maga szükségletei miatt kereste, hanem mert kívánta azt a gyümölcsöt, amely az ő hasznukra sokasodik (Fil 4,17).

2.3.4. Ugyancsak megfigyelhetjük, hogy az apostol sohasem beszélt a maga szükségéről, viszont nem habozott más hívők szükségét tudtul adni (2Kor 8 és 9). Tehát nagy a különbség a téliakoztatás és az aktív kérés

szont valóban problematikus, az a kérés és a koldulás kérdése.”

3. Befejezés

Az Újszövetség olvasója maga is megállapíthatja, hogy a gyülekezet pénzügyei mily csodálatos egyszerűséggel vannak szabályozva. Nincsenek nyomasztó, törvényeskedő előírások, sem bonyolult pénzügyi szervezetek. Ha az Írás egyszerű alapelvét követnénk, ebből két fontos dolog adódnék:

- 3.1. A gyülekezet szükségletei kielégítést nyernek mindenféle koldulgatás nélkül.
- 3.2. A gyülekezetet nem vádolhatja a világ azaz, hogy üzleti haszonra törekvő intézmény.

Az asszonyok szolgálata

1. Az Újszövetség világos utasításokat ad a nők helyzetéről és szolgálatáról. Ezeket a rendelkezéseket a következőkben foglalhatjuk röviden össze:

- 1.1. *Az üdvösség, illetve az Istentől való elfogadás kérdésében a nők és férfiak helyzete teljesen azonos. „Nincs... sem férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban” (Gal 3,28).*

1.2. Ez azonban *nem azt jelenti, hogy a gyülekezetben sem kell figyelembe venni a nemek közti különbséget*. Amikor a mindennapi élet dolgairól van szó, az Írás különbséget tesz férfi és nő között. Pl. az Efézus 5-ben ilyen intéseket olvashatunk:

„Ti asszonyok, a ti saját férjeteknek engedelmesek (alárendelve) legyetek” (22. v.). „Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket” (25. v.).

1.3. Tehát elmondhatjuk, hogy az asszonyok – ami Isten előtti helyzetüket illeti – ugyanolyan bánásmódban részesülnek, mint a férfiak. Ami azonban *a gyülekezetben való helyzetüket illeti*, különbséget kell tenni. Ez a különbség röviden abban áll, hogy az asszony alá van rendelve a férfinak (1Kor 11,3).

2. Az Ige az alábbiakban ad gyakorlati utasításokat arra nézve, hogyan lesz nyilvánvaló az asszony alárendeltsége:

2.1. *Hallgatnia kell a gyülekezetben* (1Kor 14,34-35).

Hogy ez a „hallgatás” miben áll, az kiderül az alábbiakból:

2.1.1. Nem taníthatja a férfiakat (1Tim 2,12).

2.1.2. Nem tehet fel nyilvánosan kérdéseket (1Kor 14,35).

2.1.3. Csöndes engedelmisségben kell tanulnia (1Tim 2,11).

szont imádkozhat és prófétálhat az asszony a gyülekezetben. Csakhogy az 1Timóteus 2,8-ban a nyilvános imádkozás a férfiakra korlátozódik: „Akarom azért, hogy imádkozzanak *a férfiak* minden helyen.”

3. Ha ezeket az utasításokat kemény, törvényeskedő módon kényszerítjük rá az asszonyokra, akkor abból rendszerint két dolog következik:

- 3.1. A kikényszerített, nem szívbeli engedelmességből fakadó cselekedet nem szolgálja Isten dicsőségét (Zsolt 51,19).
- 3.2. Az asszonyok megkeserednek és lázadznak. Ha viszont megértük ezeknek az utasításoknak az okát, és szerető és engedelmes szívvel követjük azokat, akkor az igen kedves lesz az Úr előtt (1Sám 15,22).

4. Istennek úgy tetszett az Ő kegyelméből, hogy *Igéjében megnevezett néhány alapvető elvet, amelyek megmagyarázzák, miért kell a keresztyén asszonyoknak férjeiknek engedelmeskedniük:*

- 4.1. Először is a *teremtési rend* alapján a férfinak van elsőbbsége az asszony előtt: „Mert Ádám teremtetett elsőnek, azután Éva” (1Tim 2,13).

„Mert nem a férfiú van az asszonyból, hanem az asszony a férfiúból” (1Kor 11,8). Isten a teremtési rendet a gyülekezetben is fenn akarja tartani, azt ti., hogy az asszony feje a férfi (1Kor 11,3).

4.2. Másodszor a *teremtés célja* is arra mutat, hogy a férfi az asszony feje. „Mert nem a férfiú teremtetett az asszonyért, hanem az asszony a férfiúért” (1Kor 11,9).

4.3. Harmadszor: *a bűn akkor jött be a világba*, amikor Éva magához ragadta a hatalmat férje, Ádám fölött.

„És Ádám nem csalatott meg, hanem az asszony megcsalattatván, bűnbe esett” (1Tim 2,14). Az Úr nem akarja, hogy az Ó új teremtése is beszennyeződjék ilyen lázadással, ezért utasítja az asszonyokat az engedelmességre.

4.4. Negyedszer: utal Pál az *Ószövetség folyamatos tanúságtételére*, hogy így mutassa ki: az asszonyoknak engedelmeskedniük kell: „A ti asszonyaitok.. engedelmesek legyenek, amint a törvény is mondja” (1Kor 14,34). Noha itt nem említ egyetlen ilyen parancsolatot sem, az egész Ószövetségnek mégis ez az alaphangja.

4.5. *Azzal az utasítással kapcsolatban, hogy az asszonyoknak befedett fejjel kell imádkozni és prófétálni, két okot* nevez meg:

4.5.1. Azt a tényt, hogy az *angyalok nézik*. „Ezért kell az asszonynak hatalmi jelt viselni a feükön. az angyalok miatt?” (1Kor 11,10).

jelezzék a férfi fölöttük való tekintélyét. Ily módon látják az angyalok, hogy nem ismétlődik meg Évának az első teremtkor elkövetett vétke.

- 4.5.2. *Erre tanít minket maga a természet is.* „Avagy a természet is nem arra tanít-é titeket...” (1Kor 11,14). Az eredeti teremtkor Isten különleges fejedőt adott az asszonyoknak: a hosszú hajat. Ebből kiindulva érvel Pál azzal, hogy ez egy isteni alapelvet ábrázol ki, mégpedig úgy, hogy az asszony fátylat vagy kendőt viseljen a fején, amikor imádkozik vagy prófétál.

5. Az a tény, hogy az asszony a férfi alá van rendelve, egyeseket talán arra az elszármított következtetésre indít, hogy a nőknek egyáltalán nincs helyük és szolgálatuk Isten országában. Ennek a Szentírás egészen egyértelműen ellene mond, amikor megmutatja, hogy *az asszony szolgálata*, ha nem is nyilvánosan történik, de rendkívül *kiterjedt és fontos*.

- 5.1. Hogy helyzete milyen jelentős és áldott, az mindenekelőtt kitűnik a *gyermekszülésben*, amelyhez különleges ígéret fűződik (1Tim 2,15). Ez az ige hely (ha sajnos olykor tévesen fordítják is) arra utal, hogy az istenfélő édesanya, ha nyilvános szolgálatot nem is végezhet, azért semmiképpen nincs a használhatatlanság helyére száműz-

ve. Az ő feladata, hogy családját istenfélelemben nevelje és fegyelmezze. Ha férjével együtt megmaradnak a hitben, egy napon talán fiai Isten Igéjét hirdetik és tanítják. Így a „megtartatik” szó talán – nyilván nem lelkének megmentésére, de még csak nem is arra, hogy gyermekszüléskor megmenekül a testi haláltól, hanem – arra vonatkozik, hogy megtartatik számára az asszonyok helyzete és különleges kiváltsága. Gyakorolhatja azt a nagyszerű szolgálatot, hogy gyermekeket neveljen olyan életre, amely Istent dicsőíti.

- 5.2. Az Újszövetségben még számos további példát találunk az asszonyok szolgálatára, mint
 - 5.2.1. *szolgálnak a vagyonukkal* (Lk 8,3),
 - 5.2.2. *vendégszeretetükkel* (Róm 16,1),
 - 5.2.3. *a fiatalabb asszonyok oktatásával* (Tit 2,4).

6. Az asszonyok szolgálatával kapcsolatban számos *ellenvetés és kérdés* merül fel. Most csak a leggyakoribbakat említjük:

- 6.1. Pál tanítása mögött nem egy nőtlen férfi erős előítélete rejlik az asszonyokkal szemben?
Válasz: Ellenkezőleg, ezek a Szent Szellem tanításai, vagy ahogy Pál írja az 1Korintus 14,37-ben: „Az Úr rendelete”.
- 6.2. Lehetséges-e, hogy Pál a maga korának bizonyos helyi szokásait tanította, s nem

Korintusban élő gyülekezetnek írta, hanem mindazoknak, „akik a mi Urunk Jézus Krisztus nevét segítségül hívják bármely helyen” (1Kor 1,2). Ezért utasításai általános érvényűek.

- 6.3. Az 1Korintus 11,16-ban nem arra utal-e Pál, hogy amit tanít, az nem általánosan kötelező, és hogy ilyen szokásokat nem gyakoroltak Isten gyülekezeteiben? („Ha pedig valakinek tetszik versengeni, nekünk olyan szokásunk nincsen, sem Isten gyülekezeteinek.”)

Válasz: Az efféle érvelés aláaknázza a Biblia ihletettségét és tekintélyét. Amit ez az igevers valójában mond, az az, hogy az Úr e parancsai fölötti viták nem szaokásosak a gyülekezetekben. A gyülekezetek elfogadták, és engedelmeskedtek nekik minden vita és félremagyarázás nélkül.

- 6.4. Ha az asszonnak hosszú haj adatott, nem elegendő-e az fejének befedésére?

Válasz: Az 1Korintus 11-ben a fej kétféle befedéséről van szó. Az asszony haját, mint a fej befedőjét (fátylát) a 15. vers említi, viszont az 5. versben kifejezetten fátyolról vagy fejkendőről van szó. Különben valahogy így szólna a 6. vers: „Mert ha az asszony a haját nem venné fel, akkor nyiratkozzék is meg, hogyha pedig éktelen do-

log asszonynak megnyíratkozni vagy megberetváltatni, vegye fel az ő haját.”

Természetesen ez a szöveg képtelenség. Ez azt jelenti, hogy a hajon kívül más fejfödőre is szükség van.

- 6.5. Hogy az asszonyok hallgassanak a gyülekezetben, nem azt jelenti-e csupán, hogy az istentisztelet alatt ne fecsegienek? (1Kor 14,34).

Válasz: Ez az ige így szól: „Nincsen megengedve nekik, hogy szóljanak.” A „szóljanak” kifejezés az egész Újszövetségben sehol nem jelenti azt, hogy „fecsegni”. A 21. versben meg egyenesen Istenről olvassuk: „Idegen ajakkal szólok e népnek.”

- 6.6. Természetesen további kérdések is felmerülnek, pl. hogy helyes-e, hogy az asszony nyilvánosan bizonyoságot tesz, beszámol missziói tevékenységéről, vagy szólót énekel. Ahol a Biblia nem ad bizonyos esetekre kifejezett utasítást, az Ige általános alapelvei döntenek.

Így minden kétséges helyzetben tegyük fel a kérdést:

– Azt jelenti-e az, hogy ezáltal a férfi tekintélyét magához ragadja?

– Vezetői tisztet tölt-e be így?

– Tanítja-e férfiaknak az Igét?

Mivel mindezek tilosak az asszonynak, ezért kerüljünk mindent, ami az Ige eme alapelveinek tanításával ellenkezik.

viszálykodás és rendetlenség. Hogy milyen káros az, ha az asszony magához ragadja a vezetést, és nyilvánosan tanít, látjuk számos tévtanítás keletkezésénél, amelyekben az asszonyoknak vezető szerepük volt.

Szép és kedves dolog azt látni, ha az asszonyok Istentől rendelt hivatásukat betöltik, „a szelíd és csendes lélek romolhatatlanságával” (1Pt 3,4).

Menjünk ki Óhozzá!

Eddig a gyülekezettel foglalkoztunk, mind egyetemes, mind helyi vonatkozásában. Igyekeztünk megtalálni az Újszövetség elveit a gyülekezettel kapcsolatban, és megragadni valamit abból az egyszerűségből, buzgóságból és szellemiségből, amely az apostolok korában az ősgyülekezetet jellemezte.

Maradt még egy kérdés: *„Hogyan alkalmazható mindez a 20. század hívő népére?”* Hogy e kérdésre felelni tudjunk, vessünk először egy pillantást a névleges keresztyénség állapotára. Mindenfelé hanyatlást, csődöt, romlást látunk. Hatalmas egyházi szervezeteket találunk, amelyek összekapcsolják az anyagi gazdagságot a világi hatalommal, de amelyekből hiányzik minden szellemi erő. A szabad-egyházak között is gyakran felekezetieskedést és pártoskodást találunk, miközben minden kis cso-

port kizárólag önmaga számára követeli meg híveitől az engedelmisséget és a támogatást, s ugyanakkor a gyülekezetnek csupán torz képét mutatja. Az egyházak istentiszteletei telve élettelen liturgiával és lélekölő szertartásokkal, amelyek Krisztus helyett csupán árnyékképet mutatnak az embereknek. Hivatásos papi rendszert találunk, amely az egyszerű hívőket némákká, vagy pusztá pénzautomatákká degradálja. A gyülekezeti névsorban együtt vannak a hívők a hitetlenekkel, akiknek semmi élő kapcsolatuk nincs az élő Megváltóval. Végül találunk olyan gyülekezeteket és egyházakat, amelyeket megfertőzött a modernizmus kovásza, akik szociális evangéliumot hirdetnek a szabadító kegyelem helyett.

S ha azt kérdezzük, mit tegyen ebben a helyzetben a keresztyén ember, erre csak egy válasz van: Szakadjon el tőlük! Menjen ki a táboron kívülre!

Isten Igéje könyörtelenül és megalkuvást nem ismerve hirdeti, hogy a hívő ember szakadjon el a gonosz minden formájától:

„Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában; mert mi szövetsége van igazságnak és hamisságnak? Vagy mi közössége a világosságnak a sötétséggel? És mi egyezése Krisztusnak a Béliállal? Vagy mi köze hívőnek hitetlenhez? Vagy mi egyezése Isten templomának bálványokkal? Mert ti az élő Isten temploma vagytok, amint az Isten mondotta: Lakozom bennük és közöttük járok; és leszek nekik Istenük és ők én népem lesznek. Annak okáért menjete ki közülük, és szakadjatok el, ezt mondja az Úr, és tisztátalan ne illesztek, és én magamban lakok

maradjon meg a romlott keresztyén rendszeren belül azért, hogy köztük Isten szavának hangot adjon. „Isten ihletett lapjain egyetlen olyan hősnek vagy szentnek neve sem ragyog, aki belülről alakította volna át korát; mindannyian azt a felhívást hangoztatták: »Menjünk a táboron kívül...«. Ha valaki a világba megy, hogy annak színvonalát fölemelje, hamarosan megtapasztalja, hogy tulajdon színvonala süllyedt le... A legbiztosabb és legerősebb helyünk a táboron kívül van. *Arkhimédész* mondta, hogy ki-mozdítaná a világot a sarkából, ha volna egyetlen szilárd pontja rajta kívül. Elegendő lenne Istennek csupán egy maroknyi szolgája a kor befolyásolására, ha azok Illéshez hasonlítanának, aki az életét teljesen a királyi udvar és az akkori világ határain kívül élte le” (F. S. Meyer).

„S mindazoknak, akik olyan keresztyén rendszer fennállása mellett döntenek, amelyről jól tudják, hogy hamis, világos választ ad Sámuel: »Jobb az engedel-messég a véres áldozatnál, és a szófogadás a kosok kövérénél« (1Sám 15,22b)” (C. H. Mackintosh).

Azonban még mindig fennáll a kérdés: *Mit tegyen az, aki engedelmeskedett az Írás „kimenetelre” vonatkozó parancsának?*

Nos, ezeknek a Szentírás alapján a következőket ajánljuk:

1. Hozzád hasonló világosságú keresztyének csoportjával gyűlj egybe, keresztyén emberhez illő egyszerűségben.

2. Csak Krisztus körül gyülekezzetek; legyen Ő az egyetlen vonzó pont. Noha az ilyen alapelv nem sok embert vonz, mégis az eredmény a hűséges hívők szent magva lesz, akiket nem rendítenek meg egykönnyen a próbák és a tévelygések.
3. Ami az összejövetelek helyét illeti, pl. egy lakás megfelelő erre a célra, és erre számos újszövetségi példa van (Róm 16,5; 1Kor 16,19; Kol 4,15; Filem 2). Akik pompás épületet kívánnak, sok vallási külsőséggel, azok még sohasem fedezték föl valószínűleg Krisztus személyének mindenre elégséges voltát, aki köré népe egyedül gyülekezik.
4. Ne adjatok nevet magatoknak, és ne ragaszkodjatok olyan előírásokhoz, amelyek az igazi hívőket kizárhatnák a közösségből.
5. Ne legyenek kapcsolatok semmiféle felekezettel, és utasítsatok el következetesen minden ellenőrzést és kívülről jövő olyan beleszólást, amely a gyülekezet önállóságát sértené.
6. Álljatok ellen annak az állandó irányzatnak, hogy a szolgálatot egyre inkább ugyanaz az ember egyedül végezze. Sokkal inkább adjatok meg a Szent Szellemnek azt a szabadságot, hogy felhasználja a különböző kegyelmi ajándékokat, amelyeket Krisztus a gyülekezetnek adott, és gondoskodjatok a hívők egyetemes magánéletéről.

megváltására és a közösség gyakorlására. Végezzetek aktív hívogató munkát, mind személyesen, mind közösségileg.

8. Röviden: mint újszövetségi gyülekezet, igyekezzetek az ige igazi értelmében összegyűlni, és így hűségesen kiabrázolni Krisztus Testét, és engedelmeskedni az Úr parancsának.

Jó tudnunk, hogy ezt gyakorolja ma az egész világon számos keresztyén. Ezeknek nincs más vezérfonaluk, mint a Biblia, ezek az alapelvek írásszerűek, mégha sokan támadják is azokat. Nem ismernek el más főt Krisztuson kívül, más közösséget, mint az Ő Teste, és más főhadiszállást, mint az Ő királyi széke. Teljes alázattal igyekeznek tanúságot tenni Krisztus Testének egységéről. Közösségüket igazi menedékhellyé igyekeznek tenni olyan valódi hívők számára, akiket elnyom a modernizmus és a vele kapcsolatos sok nyomorúság. Ezeket a gyülekezeteket semmi olyasmi nem köti össze, aminek bármi-féle földi természete lenne. Egységüket kizárólag a Szent Szellem munkálja és tartja meg, és ők ezzel elégedettek.

Semmi ok nincs arra, hogy ilyen gyülekezetek ne képződhessenek a Gyülekezet nagy Feje által, ha népe kész arra, hogy önfeláldozóan és imádkozva együttmunkálkodják. Ha a keresztyén ember szeme megnyílik ennek a meglátására, és ha kész ezért szenvedni is, az Úr nyilván megjutalmazza fáradozását, és kielégíti az Ő dicsőítésére irányuló vágyát.

Lehetséges-e, hogy az Úr visszajövele előtti időben még egy ébredés támadjon a Szent Szellem vezetése alatt, a hanyatlásba süllyedt keresztyénség ellenére, és frissen kiáradjon az Ő kegyelme, olyan kicsiny, független keresztyén közösségeket alkotva, amelyek szeretik a Bibliát és Urukát?

Valósítsa meg ezt Ő, aki a Gyülekezetet szerette, és önmagát adta érte, tulajdon dicsőségére!

* * *

az Evangéliumi Kiadó kiadásában
(1994. szeptemberig):

Igazi tanítványság
Isten kegyelme
Isten válasza az ember kérdéseire
Mi a különbség?
Levegőt markolni
Amit a Biblia tanít (Emmaus Bibliaiskola – 4. kötet)
A Biblia áttekintése (Emmaus Bibliaiskola – 5. kötet)

Előkészületben:

Gondolj a jövődre!
Csak egyszer élünk
Kommentár az Újszövetséghez
Fény az útra (áhítatok minden napra)

A PRIMO Kiadó és az EVANGÉLIUMI KIADÓ közös kiadásában megjelent könyvei - 1992.

1. Farkas Zoltán: Foglyok angyala
- R.S. Latimer: Isten utazó nagykövete (F.W. Baedeker élete)
2. A. Steinmeister: Last Age - félelem a holnaptól
3. W. Gitt: A leggyakrabban feltett kérdések ...
4. D. Gooding: Lukács evangéliuma
5. C.H. Spurgeon: Minden kegyelem + Házának ajtaja nyitva van
6. J. Kroeker: Van egy nép, elszórtan és elkülönülten
7. E. Elliot: Szerelem és tisztaság
8. F. A. Schaeffer: Ó itt van és nem hallgat
9. Patricia St. John: Nyomok a hóban
10. Patricia St. John: A világosság csillaga
Az ezüst út
Négy szál gyertya
A Megfeszített diadala
11. E. Sauer: A Megfeszített diadala
12. O. Hallesby: Az imádságról
13. P. Müller: Szenvedéssel formál a Mester
14. I. Kuhn: Fészek a szakadék felett
15. A.T. Pierson: Müller György
- R. Short: Müller György naplója
16. Lukátsi Vilma: Igen, Atyám! (Ungár Aladár élete)
17. A. Lüscher: Mi a bűn?
18. L. Gassmann: Jézus Krisztus feltámadt!
19. W. MacDonald: Mi a különbség?
20. G. Salamon: Az utolsó idő veszélyei a hívők számára
21. J.F. Lövgren: ... és lámpásaik kialszanak
22. G. Inrig: Igazi barátság (Dávid és Jonathán)
- F. L. A. Legran: Joáb
23. P. White: A legnagyobb nyereség
24. Apostol Imre: János evangéliuma
25. R. Liebi: Bevezetés a négy evangéliumba
26. J. Langhammer: Szentek legyetek
27. J. Langhammer: A Szentírás igazságainak rövid magyarázata
28. Reichert Gyula: Ama fényes hajnali csillag (Jelenések k. magyarázata)
29. B. Palmer: Yoneko (egy öngyilkos japán lány megtérése)
30. W. Trobisch: Kettesben
31. W. Trobisch: Szerettem egy lányt

Elliot, E.: Magányosság
Ackermann, M.: Rocky
Bühne, W.: Harmadik hullám
Bühne, W.: Létre kárhozhatva
Spratt, G.: Már majdnem ott vagyunk?
Eareckson, Joni: Joni + Egy lépéssel tovább
Palmer, B.: Yoneko
Rouw, J.: Kórház, köszönöm neked!
Müller-Bohn, I.: SOS-Titanic; König, F.: Nincs olajod?
Liebi, R.: Rockzene + New Age
Liebi, R.: Bevezetés a négy evangéliumba
Seibel, A.: A Gyülekezet észrevétlen eltévelyítése
König, F.: Rólad van szó
Lukátsi V.: Igen, Atyám! (Ungár Aladár élete)
MacDonald, W.: Isten kegyelme
Schaeffer, F.A.: Ő létezik és nem hallgat
Lüscher, A.: Három kérdés
Legrand, F.L.: Levegőbe fogtok beszélni
Gitt, W.: Leggyakrabban feltett kérdések
Salamon, G.: Utolsó idők veszélyei a hívők számára
Schofield, C.I.: Magyarázó jegyzetek a Bibliához
Vorsatz, H.: Az öregség keresztyén arculata
Bitler, L.: „Vedd és olvasd”
Útmutató gyerekeknek
Fénysugarak minden napra